

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 1.
1939. január 1., vasárnap.

Editor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradl Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad.

ELŐRENÉZNI

Írta: FALUS LAJOS

Valahányszor a végtelen Idő óramutatója egy másodperccel, vagy talán annak is csak ezredrészével előregrik s a mi földi időszámításunk szerint lepergett egy év, vissza szoktunk tekinteni erre a rövidke idődarabra, hogy bucsuzól még egyszer emlékeztetbe idézzük, ami benne történt. Fel szoktuk sorolni ilyenkor az elmúlt év nevezetesebb politikai, tudományos, irodalmi, művészeti vagy bármilyen egyéb közérdekű vonatkozású eseményeit s azok gyér világosságánál vizsgáljuk, milyen is volt az elmúlt esztendő. Talán még soha annyira nem tűnt ki, milyen egyodalu, milyen tötélfelen ez a vizsgálati módszer, mint amikor az 1938-as év történéseit próbáljuk ilyen módon szemügyre venni. Csak relatív képet kapunk. Minden attól függ: ki nézi, honnan nézi, hogyan nézi? Lesz, aki gyönyörűnek találja, lesz, aki rettenetesnek.

Az Ausztriával és a szudéta-területekkel gyarapodott Németország, az elveszített Felvidékének jelentős részét visszanyert Magyarország, a területében hasonlóképpen hővékedett Lengyelország kétségtelenül történelme tiündöklő évének tekinti 1938-at. Csehország számára a gyásznapja éve. A méző pártviszályok után a nemzeti gondolat egygében összeforrott és magára talált Romániának küzdelmes éve volt. De politikai harcok kikapcsolása, az utbanálló nehézségek leküzdése és az ikerülhetetlen áldozatok meghozatala után a korszak alkotások új korszaka kezdődhetik s így vérdmnyben hasznosnak, produktívnak láthatjuk Románia szempontjából is az elmúlt évet. — Akiat tekintve, — ha csak a presztízset nézzük — nem volt tulságosan szerencsés az év. Tekintélye hozottan csorbult, de hatalma azért változatlan maradt. Franciaországban a pártharcok kiélezettek voltak, mint talán bármikor. De mindenképpen tanulsággal szolgált náluk is ez az év: igazi veszély pillanatában nincsenek pártok, és bal- és jobboldal, csak francia van. — A romániai kisebbségek szempontjából is fontos volt az év: jogaiknak a kisebbségi statutumba foglalt törvényes szabályozása a nyugodt jövő renycsillagát gyújtotta fel. — Sokak számára iratos volt az 1938-as esztendő. Elég, ha a kényes népvándorlás tuskés-göröngyös útjára került, hontalanná vált százezrekre, büntetlen menekülőkre, ártatlan földönfutókra gondolunk.

De ha nem országok, nemzetek, népek, népoportok szemszögéből próbáljuk összeállítani a múlt év mérlegét, hanem a különböző foglalkozások szerint, megint csak arra a megállapításra utathatunk, hogy a kapott kép mindig relatív. A egyvergárosoknak egyszerű évük volt. A pacifista művek terjesztésére specializálódott könyvkereskedők aligha tudták megélni. Az iparnak és kereskedelemnek egyes ágazatai kedvező konjunktúris viszonyok mellett dolgozhattak, más szakmák viszont válságosan rossznak érezték az elmúlt esztendőt. Így van ez minden foglalkozásnál. Volt, akinek jól zárult az üzleti éve, míg sokaknál kárbavesztett fáradság volt egy év minden munkája.

Ha őszinte, igazságos és átfogóbb képet akarunk kapni arról, hogy milyen is volt az elmúlt esztendő, ha meg akarjuk tisztítani ezt a képet a relativitásnak a tárgyilagosságot befolyásoló, zavaró és megtévesztő hatásától, akkor magasabb nézőpontból kell vizsgálnunk az elmúlt év minden eseményét. Olyan nézőpontot kell találnunk, mely kiemelkedik az országok, népek, szakmák, fajok, osztályok, vallások, szóval a mesterséges földi közületek relációból, amelyben nem jut érvényre semmilyen viszonylagosság, amely egyetemes, univerzális képet mutat. Ilyen nézőpont egy van: az általános emberi.

Fel kell emelkedni tehát (vagy talán le kell süllyedni) az általános emberi szintre s onnan kell szénézni az 1938-as év eseményekben annyira gazdag, szinte tulsufolt napjain. Valamilyen fenséges, nagy, tiszta magaslatra gondolok, ahová nem hallatszik se kardcsörtetés, se vezényszó, vagy még ennél is magasabbra, ahová nem tudnak eljutni még a bombavető repülőgépek se és ahová nem érnek el a légelhárító ütegek golyói sem. Valamilyen eszményi magaslatra, ahol tisztelettel övezik még ma is a jog, az ideálok, az érvek, a becsület, az ígérlet, a tisztesség, az adott szó szent, ségének valamikor a földön is ismert a ma már feledni látszott fogalmait. Ha ebből a képzeletbeli magasságból tekintenék vissza az 1938. év történéseire és csak azt néznék, hogy emberi szempontból milyen volt ez az év, azt hiszem, pillanatnyi szemlélődés után irtózáttal fordítanánk el fejünket s döbbenet, megsemmisülten állnánk a minden képzeletet felülmuló, borzalmasan megszegyenítő látvány hatása alatt. Egyetlen pillantás elegendő volna, hogy megláthassuk: általános emberi szempontból mekkorát zuhant, milyen mélyre süllyedt az emberiség a technika káprázatóan széduletes vívmányai ellenére. Kiáltanánk: „ne nézzetek hátra“ s ijedt tekintetünket már fordítanánk is előre, az 1939-es esztendő rejtélyes arcúlatára felé, melynek gonderhelt vonásaiban mintha ott tükrözödnék az egész emberiség ösztönszerű félelme,

aggodalma egy bekövetkező világhatásról. Akármilyen vészjósló ez az arc, mégis feléje kell nézni, szemébe kell nézni, mert a holnapot, a mindent jelenti. A tegnap — kiolvasott könyv. A ma — sajtó seb vagy a boldogság csalóka látszata. A holnap — az a minden. Benne van a magunk esendő, veszendő életén kívül minden reménység, minden szépség, mit a fiainknak álmodunk. A holnapért kell élni és előre kell nézni akkor is, amikor már gyérülnek előttünk a holnapok és sokkal nagyobb számban, hatalmas gulákban sorra nekünk mögöttünk a fel nem támaszható tegnap.

E földöntúli közelségben a Világegyetért Urához, térdreborulva, remegő ajakkal üzentünk hozzá: Háritsd el Uram az emberiséget a fenyegető összeomlást, melyet vak esztendőben magára készül zudítani! Hozz nekünk esztendőt, a réginél jobbat, boldogabbat, szercsébbet! Ne csak kiválasztott népeknek, nemzeteknek, fajoknak, egyedeknek legyen jó ez az 1939-es év, hanem mindannyiunknak, kiket sorunk e földre rendelt s kik itt emberi életet szeretnek élni. Olyan szép a föld, olyan ragyogó az élet! Mindenkinek lehetne kenyere, nem kellene senki szájából kiütni a falatot. Ma lázban vonaglik az emberiség, belső tűz emésztí testét, fojtott nyugalanság rágódik a leikén, gyilkos mikróbák sorvasztják szerveit. Gyógyítsd meg az emberiséget, Uram! Add vissza mindenkinek számára a lélek elvesztett nyugalomát, az otthon édes örömét, a munka jutalmát, az anyák mosolyát, a gyermekek jókedvét s az igazságba vetett hitet. Hadd tekintessünk megint bizakodó várakozással a holnapok elé s derüs emlékezéssel nézhessünk vissza a sokasodó tegnapokra.

Öfelsége II. Carol király:

„Kérnünk kell a Mindenhatót, hogy ajándékozzon meg bennünket békességgel és nyugalommal“

Az Uralkodó és a nemzetvédelmi miniszter újévi napiparancsa

București. Az új év alkalmából Öfelsége II. Carol király a hadsereghez a következő napiparancsot intézte:

— A szárazföldi, a tengeri és a légi haderő katonáihoz. Bajtársak. Az újév küszöbéhez érkeztiünk és első gondolatom a legnagyobb szeretettel azok felé irányítom, akiket azzal ajándékozott meg a sors, hogy a határok rettenthetetlen védői legyenek. A katona feladata, hogy a béke idején felkészüljön a nehéz időkre, hogy önfegyelmű gyakorlatozokkal várja a haza megvédésének igazi elhivatottságát. Ime ez az első kötelesség, amelyet egy a tiszteknék, mint a katonának szem előtt kell tartaniok, annyira is inkább, mert a haderőnek a megfelelő hadieszközökkel való ellátását a leggyorsabban teljesitiük és azoknak gyakorlati alkalmazását sok fáradtsággal és odaadással kell megtanulni. Mindnyájunknak kérnünk kell a Mindenhatót, hogy ajándékozzon meg bennünket a jövő esztendőben békességgel és nyugalommal, de a haderőnek ezt az időt a felkészültségre s a meg erősödésre kell felhasználni. A múlt megmutatja, hogyan tudták a román harcosok hősiessége és vitézsége révén a nemzeti lényegét csorbítatlanul megőrizni és a nemzetet egyesíteni. Ugyanezt a vitézséget kell bizonyítanunk akkor majd, ha határaink megvédelmezéséről

lesz szó. Bizonyos vagyok aielől, hogy a román hadsereg katonáiban ugyanaz a lelkesedés lakozik, amely annakidején a rovineit, rázbolonit, cálugárenit, grivítait és mărășești harcosokat hatotta át. Szinte lehetetlenség számomra, hogy az új esztendő küszöbén ne forduljak lelkem teljes melegével a hadsereg felé, hogy megmondjam milyen bizalommal és szeretettel viseltetek a katonaság iránt és biztos vagyok benne, hogy ugyanilyen szeretettel és ragaszkodással gondolnak ők is az országra és királyára. A hadsereg mindenkor hivatása magaslatán állott és tanubizonyságot tett hitéről, szeretetéről és vitézségéről. Az 1939-es esztendő a hajadás és az igazi munka éve legyen mind azok számára, akik résztvesznek a hadsereg nagy családjában. Ezzel tartozunk az országnak és tartozunk I. Carol király, a román hadsereg megalapítójának. A hadsereg minden tagjának teljes szivemből boldog újesztendőt kívánok Carol király.

Ciuperca tábornok nemzetvédelmi miniszter az újév alkalmából a következő napiparancsot adta ki:

— Tisztek, altisztek és katonák. Az újesztendő küszöbén gondolatom felétek száll, vitéz harcosaim. Elődeink, Isten félelmében nevelkedtek és a legnagyobb áldozatok árán is hűek maradtak a

Marta Alexandru dr. királyi kormányzó ujévi üdvözlése

Marta Alexandru dr., Temes-tartomány királyi helytartója ujévi üdvözlését bocsájtotta ki, amelyben többek között a következőket mondja:

— A királyi helytartóság eddigi munkáját a királyi kormány és a nagyközönség bírálta majd el. A helytartóság a jövőben is mindent elkövet annak érdekében, hogy eleget tegyen a magasabb körök kívánságainak vagyis megelégedést teremtsen a kormányzóknak szívében, mert hiszen a helytartóságot ezzel a céllal létesítették.

— A közönség ismeresse kívánságait és azoknak eleget teszünk, amennyiben a kívánságok törvényesek és rendelkezésünkre állnak a szükséges eszközök.

— A magam részéről egészséget és hosszú uralmat kívánok szeretett uralkodónknak, Öfelsége II. Carol királynak, hasznos munkát a magas kormányznak, hogy örvendhessen jószándékai gyümölcseinek és egészségét, valamint szerencsét a helytartóság lakosságának, hogy megvalósítva láthassa kívánságait.

Rendelet törvénnyel megváltoztatták a „II. Carol király törvénykönyv” egyik szakaszát

Bucurestiből jelentik: A Moniforul Oficial mai száma rendelet törvényt közöl, amely szerint a II. Carol Király törvénykönyv 494-ik szakaszának 1—6-ik paragrafusait megváltoztatják.

A fenyegetéseket, amelyekről e szakasz intézkedik, rendes bíróság elé utalják, de az állami tisztviselők ellen szolgálat közben elkövetett fenyegetéseket, valamint vallásellenes izgatást és az állameszme ellen elkövetett bűntetteket továbbra is katonai bíróság tárgyalja.

Agonizál Stefanescu-Goanga tanár

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Stefanescu-Goanga állapota szombaton délelőtt válságosra fordult. A déli órákban a rektor többször elvesztette eszméletét és megkezdődött az agónia. Az orvosok ismételen konziliumot tartottak a nagybeteg ágyánál, a vizsgálat eredménye azonban lesújtó volt, mert az orvosi vélemény szerint Stefanescu-Goanga állapota reménytelen és az orvosok lemondtak a rektor életéről. A halál bekövetkezése minden pillanathán várható.

Chamberlain királyi családból származik

Londonból jelentik: Az angol geneológiai szakértő, Anthony Wagner a „Geneologists Magazine”-ban kimutatja, hogy Neville Chamberlain, a jelenlegi angol miniszterelnök királyi családból származik: tizennyolcadik lezármazottja I. Edvard angol királynak. Wagner szerint Chamberlain egyébként rokonságban áll az Egyesült-Államok egykori elnökével, John Quinch-el is. A Chamberlain család ereiben skót, velszi és angol vér folyik és miután Neville Chamberlain felesége ír származású, az angol birodalom országai közül Írország is képviseltetést nyert a családban.

Jegyzéket nyújt át a magyar kormány Prágában

Tiltakozik a szlovák rádió propagandája ellen. Prága. (Rador.) Politikai körökben elterjedt hírek szerint, a magyar kormány demarsozt nyújtott át a prágai külügyminisztériumban, amelyben a szlovák rádió magyarellenes propagandája ellen tiltakozik. A jegyzék kéri ennek a magyarellenes propagandának a halálképtelen beszüntetését.

B. U. É. K.

1939

évre

kedves vevőinek és
fogyasztóinak a

Schnoll-Pasta R. T.

Braşov-Bucureşti

Öfelsége ötmillió ajándéka a szegény egyetemi hallgatóknak

Bucurestiből jelentik: Öfelsége a király tegnap törvényrendeletet írt alá, amely szerint ötmillió lejt utal ki azoknak a szegény és érdemes egyetem, hallgatóknak s főiskolásoknak, kik tanulmányaik folytatásához nem rendelkeznek a megfelelő anyagok felett.

Vlad Alexandru tábornok-polgármester ujévi jókívánságai Aradváros polgáraihoz

Aradváros tisztviselőikara szombat délelőtt összegyűlt a városháza nagytermében, hogy üdvözölje Vlad Alexandru tábornok polgármestert, Bejan Romulus dr. és Riscuția Moise ezredes polgármester helyetteseket. Vlad Alexandru tábornok intézett néhány meleg szót az ujesztendő alkalmából a tisztviselőkhöz, akiket arra kért, hogy az elkövetkezendő évben kövessenek el mindent, hogy maradéktalanul beleilleszkedhessenek az Öfelsége II. Carol király által a közélet minden megvilágulásánál bevezetett új ritmusba. A tisztviselők részéről Lazar Vasile városi vezértitkár köszönte meg a polgármester szavait és tolmácsolta valamennyi tisztviselő ujévi jókívánságait.

A kisebbségi újságírók szintén felkeresték a polgármestert és két helyettesét, hogy jókívánságaikat kifejezzék. Ez alkalommal Vlad Alexandru tábornok polgármester felkérte a sajtó munkatársait, tolmácsolják lapjaikban jó kívánságait, amelyeket valamennyi aradi polgárhoz intéz. Kiemelte, hogy továbbra is igazságos és minden mellékszempont felett álló,

pártatlan vezetője kíván maradni a városnak, amelynek polgárai között semmiféle megkülönböztetést nem tesz. Azokra az új, súlyos közterhekre vonatkozóan pedig, amelyeket a városvezetőség legutóbb léptetett életbe, a következőket mondotta a polgármester:

— Kérem Arad polgárságát, legyen meggyőződve arról, hogy csak a legszükségesebb terheket hárítjuk az adófizetőkre. Sajnos, Aradváros közállapotai számos vonatkozásban a legsürgősebb intézkedéseket igénylik és ezeknél az intézkedéseknél anyagi alapra van szükségünk. Az új közterhekkel úgy vagyunk, mint a lovaskatonák, akik az akadályok átvágására minden figyelmüket és minden energiájukat összpontosítják. A közterhek mai rendszere csak időleges, nem állandó s nyomban csökkennek, vagy éppen megszűnnek, ha már nem bizonyulnak feltétlenül szükségesnek.

A polgármester bizalmat kér az újév küszöbén a polgárságtól, hogy munkáját munkatársaival egyetemben zavartalanul, a város érdekeinek szolgálatában elvégezhesse.

Megkezdődik a háboru esetén mozgósítható nők kiképzése

Rangot kapnak a kiképző tanfolyamok anyagából sikeresen
vizsgáló nők

A közelmúltban törvény jelent meg az ország asszonyainak háboru esetén való mozgósításáról. Az egészségügyi minisztérium most rendeletet juttatott valamennyi megve székelyre és ugynevezett kiképző iskolák létesítését rendelte el, amelyeknek célja, hogy minél tökéletesebben kiképzett nők lehessenek mozgósíthatók háboru esetén. A kurzusok napi 7 órát vesznek igénybe: délelőtt 4 gyakorlati és délután 3 elméleti órán oktatják a hallgatókat. Hetenként két kiképző napot tartanak, az előre megállapított program elvégzéséig.

A kurzus végén vizsgára állítják a hallgatókat és abszolváló bizonyítványokat bocsájtanak ki azok részére, akik sikeresen felelnek majd meg ezen a vizsgán. A vizsgán elért eredmény alapján minősítik majd háboru ese-

tén a kurzust végző nőket. A mozgósított nőknek katona rangjukhoz méltó zsoldhoz van joguk.

URANIA premiermozgó Tel.: 12-32

Vidáman köszöntötte az Újévet Arad!

Mégis ártatlan...!?

DANIELLE DARRIEUX

első milliós világhírnév! első hollywoodi szerepe!

Partnere: Douglas Fairbanks jr.

2 órás kacagás, 2 órás derű, ötlet és móka!

11.30 és 3-kor olcsó hely. — 5, 7.15, 9.30

Hócipőket és cipőket
legjobban vásárol

Apponyi Testvéreknél

Külön férfidivat
osztály!

FÖLDRAJZ

ELBESZÉLÉS

IRTA: MÁRAI SÁNDOR

I

Estefelé történt valami, amit nem értett. Egy domb tövében állott, tábornokai között, golyózáporban, összefonó karokkal, s időnként megtörölte puha, sárga kezével izzadt homlokát. A gárda e délután már harmadszor indult rohamra. Egy fél-szemű őrmester, kinek arcára még egyiptomi hadjárata idejéből emlékezett, fegyverrel kezében elrohant mellette s reákiáltott:

— Felség, meneküljön! Mi itt maradunk és meghalunk!

Észrevette, hogy könnyei csurognak. Remeggett. Hátrafordult és remegő szájjal mondta kíséretének:

— Itt maradok! Meg akarok halni.

Hangja őszinte volt. A kíséret izgatottan eszébe jött, hogy az őrmester drámai hangsúly nélkül. Egyik tábornoka, Soult, meghajolt és földre szegzett pillantással mondta:

— Nem, Felség, az ellenség máris tulságosan boldog.

Ez a válasz térszett neki. Pillantása, ez a zöldesfényű pillantás, melyől nemrég még császárok és hadseregek remegtek, megegyeszer vizsgálta a waterlooi síkot. Valami történt itt, amit nem értett. Egyszerre észbe jutott Ney. Mit csinál Ney? Mit mivel ez a fébolyodott? Lovasságát a mézarszékre küldte. Olyan élhellyel, mely régebben seregek ellenállását söpörte el, egész testében reszkette fordult tábornokai felé. Minden pontosan úgy történt, mint régebben, minden úgy következett, ahogy kiszámította: de most estefelé észrevette, hogy a számításokba hiba csuszott, a parádá hiba indul rohamra, csapatok eszeveszettek menekülnek, a katonák eldobják fegyvereiket, az arcvonal megingott, s a szervezett, egyenruhás sereg jó félrője csak menekülő horda, már, riadt emberek gyülelész tömege, mely cél és szándék nélkül inal Genappe, Dyle és Charleroi felé. Az éjszaka fénytá kiméletesen letakarta a gyászos képet. Egyideig állt még a golyózáporban. Gyomra fájt, görcsök kínozták. Akkor lövő szállt, s elindult kíséretével Philippeville felé.

II

Itt, — még éjszaka, — leveleket mondott tovább. József öccsének írt és a minisztereknek. Mit

szól Páris a bukáshoz? — tűnődött. Törülötte, az éjszakában, menekült az, amit valamikor a francia hadseregnek neveztek. Megállt a község háza előtt, hallgatta a távoli lódobogást, a csillagos júniet egét kémlelte. Tudta, hogy itt kell maradni, a csapatér közelében. Az emberek reggelre kijózanodnak. Ha megtudják, hogy a Császár a helyén maradt, közelükben virraszt, a csapatok lassan köréje gyűlnek. Eljutott hozzá a hír, hogy Blücher agyon akarja lövetni, csapatai előtt, ahol éri. Tudta, hogy nincs más mentés számára, csak a hadsereg. Itt maradni, a szerencsétlenség színhelyén, megállítani hajnalban a menekülőket, megszervezni a csapatokat, bevárni Davoust és Carnot segítségét, összeszedni az országban háromszázezer újoncot, megszervezni a vidéket, megegyeszer, megegyeszer! Franciaország odaadja neki maradék erejét. Az ország lelkes. Fouché és La Fayette hasztalan bizonygatják, hogy az ország fáradt. De annyi ereje lesz még a francia népnek, hogy megvédje a Császárt. Csak nem menni vissza Párisba, az intrikák, a parlament Párisába. Itt maradni a nép és a katonák között. Ez a menekvés, ez a dolga. Itt kell maradni.

Felnéz az égre. Soha nem volt babonás. De most, három hónapja, hogy visszatért Elba szigetérről, rajtakapta magát érzelmes elfogultságokon. Hol van az asszony? Hol a gyermek? A csillagokat nézte, kíváncsian és figyelmesen, egyszerre figyelt az éjszaka neszeire és fényeire. Van-e sors, gondolta most, sors mely akarataink ellenére reánk törhet? ... Hitt az akaratban és az értelemben. Most megborzongott, az éjszaka hűvös volt. Intett, hogy enni szeretne. Amíg falatozott a község háza szobájában, — egy sápadt asszony, a polgármester felesége, hideg csirkét és vörös bort szolgált fel, — már tudta, hogy visszatér Párisba, mint aki parancsot teljesít. Tudja, hogy itt a helye, a felbomlott csatatér közelében, menekülő seregei között: ösztöne és értelme ezt a megoldást sugallják. Mégis visszamegy Párisba, tárgyalni kezd miniszterrel, nem gyűjt sereget, engedelmeskedik valaminek. Tudta, ha itt marad, egy-két hét múltán megint lesz serege, az ellenséget becsalhatja a francia hátvéd vonal mögé, portyázásokkal kifáraszthatja, megegyeszer... Felállt, lesimította pókhasáról a morzsákat, s megparancsolta, fogjanak be. A kocsiiban egyedül ült. Bertrand és

Óvja egészségét

HORIA

bedörzsöléssel!

szárnységei löhátón követték.

Reggel nyolc órára ért be Párisba. A város még aludt. Végighajtott a Faubourg Saint Honoré-n. Észrevétlenül ért be az Elysee udvarára. Apollis közepe óta itt lakott, nem tért vissza többé a Tuileriákba. Az őrség riadtan tisztelgett. A lépcsőházban Caulaincourt szaladt eléje. Mikor kiszállt a kocsiból, kissé görnyedten, mert heves altesti fájdalmak kínozzák, körülnéz a palota utvarán. Minden szem igazetben fordul feléje. Nyugodtan, hangosan mondja:

— Fürdőt kérek!

Lassu léptekkel megy fel az előcsarnok lépcsőjén. Balkezeit időnként gépies mozdulattal szívéhez szorítja.

III

Dolgozószobájában a kerevre dől. Most ömlik belőle a szó. Rendszeretelenül ad elő, láthatatlan ellenfelekkel vitatkozik. A csatát megnyerte. Akkor történt valami... nem, Caulaincourt ezt nem értheti, senki sem érthet! Napszálltakor iszonyat fogta el a csapatokat. Egyszerre menekülni kezdtek, ész nélkül, parancsok, kartács, semmi nem segített többé. Elrohantak mellette, a Császár mellett! Menekültek, amikor ő ott állott még, éret veszélyben! A bőrüket mentették, amikor ő elvesztett mindent, többet, mint az életét, többet, mint egy birodalmat: a napoleoni gondolatot taposták el a menekülők, vértől csatakos csizmatalpaikkal. Hát nem értették? Husz even át nem értették meg? Nemzetiségekből és tizedrangú államocskákból meg akarta teremteni Európát... Egyszerre elhallgat. Benjamin Constant halkán mondja:

B. u. é. k.

Igen tisztelt úrvőinek és megrendelőinek

GUTTMAN Nándor

órák és ókszerész. Str. M. A. 19. 1.

— La Fayette nem érti Felségedet.

— A parlament tele van jakobinusokkal, — feleli komoran.

Int, olvassák fel a "bulletin"-t. Három millió francia áldozata életét Egyipton homokjában és Moszkva jégmezőin egy ember becsavágya miatt! — szavalta reggel a parlamentben La Fayette. Napoleon szólanul hallgatja a vádat. Kurta lába püföden lóg le a selyemmel borított hencserről. A szoba megtelik a nyári napfény derűs világosságával. Megérkeztek József és Regnault, megérkezett a hadügyminiszter, Davoust. Megérkezett Lucien, s nyugtalanul járkál a szobában. A szomszéd teremben Hortense várja reggelire. Az Elysee kertjének vasrácsa előtt ügyelgők tömege gyűlt össze; élétki a császárt és szidják a képviselőket. Napoleon int, vonják össze a függönyöket.

— Még nem vesztett el semmi, — mondja most és feltápáskodik. Így beszél, könyöklő testtartással és elfulladt mondatokkal. — Ha akarom, szétszórom az ellenséget. A parlament iecseg. Most nincs ideje a fecsegésnek. Különleges hatalomra van szükség. A nemzet mellem áll. Atme-

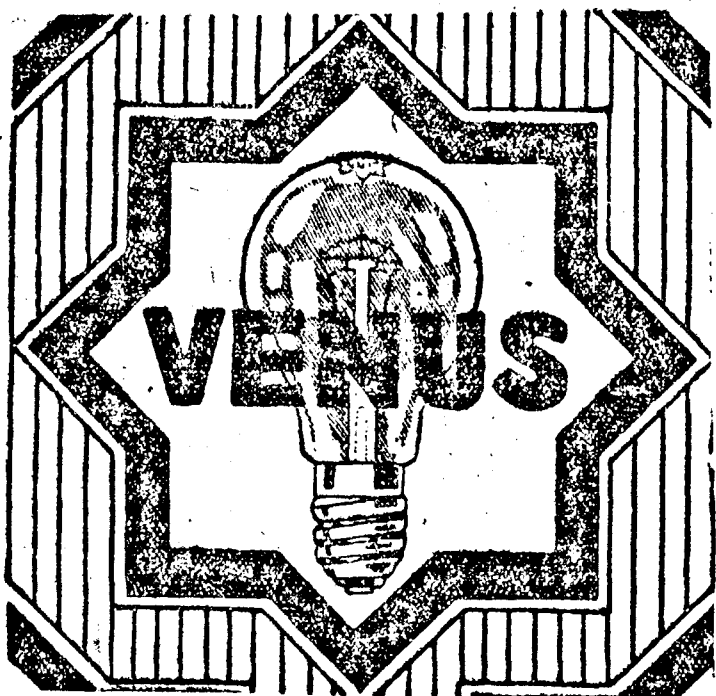
Boldog
ujévet
kiván

Csont

elsőrendű uriszabósága

Palatul Banca Românească
Telefon 25-69

Minőségi áru!

Vezérképviselőt:

Hirschmann

Arad

Str. Gh. Lazar 17.

Magántisztviselők és Keresk. Alkalmazottak, **BÁLJA** január 14, az Iparos Otthonban

neti parancsuralomra van szükségem.

Most, hogy elhangzott a szó, riadt pillantások szállanak feléje. Testvérei, József és Lucien, lehajtott fejjel állanak előtte. Davoust cipője orrát nézegeti. Félnék, gondolja most. S még ezt gondolja: „Nem az életüket féltik. Engem féltenek, egy eszmét féltenek.” Egyszerre jókedvű lesz.

— A fürdőt, — mondja hangosan és nehézkesen feláll a keveretről.

IV

Aly, a mameluk, két inással betolja a gőzölgő fakádat, s Napoleon türi, hogy vetköztessék. A miniszterek, testvérei, Caulaincourt, Vence hercege körülállják a vetkőző uralkodót. Most látják, hogy beteg. Lázasan beszél, elhajigálja ruháit, türelmetlenül tépi le a testéről az átizzadt kabátot, a mellényt, az inget. Aztán bemászik a vízbe. Teste sárgás, egészségtelenül puffadt. A gőzölgő vízben nyakig elmerül: két karja eryedten hull le a kád két oldalán.

Szemét lehunyja; a vitaközök elhallgatnak.

Az ünnepélyes csendben nem hallatszik más, csak Aly halk motozása. A pillanat, mely az előbb még telítve volt forró szenvedéllyel, vitával és izgalommal, egyszerre átváltozik udvari szertartássá. A császár fürdik.

Davoust, a katona, önkénytelenül előrehajol és kíváncsian nézi a csukottszerű arcot. Oly idegen most ez az arc, mintha most látná először. Csapzott haja homlokába hull, szemét lehunyja, mosolyog.

Motiu Illés és
divatáruház a **személyzete**
ez uton
kíván boldog újévet
igen tisztelt barátaink.

József lehajtja fejét, elfordul. Lucien, óvatos mozdulattal, szája elé emeli mutatójúját.

Igy várakoznak. Caulaincourt aggodalmasan suttozja:

— Alszik.

V

De nem alszik; csak mosolyog, s nem nyitja föl szemét. Még egy percig gondolja, még egy percig csönd. Ez a meleg. A forró vízben nem faj semmi. A türhetetlen görcsök, a máj, vagy a gyomor görcsei, — nincs ragy véleménye felcsereiről, — most enyhülnek. A test pihen, kívül-belül megbékül. A görcsös feszültség, mely minden inát és idegét megfeszítette, lassan elernyed. A gőz simogatja arcát, mint egy puha kéz. Igen, a kezek. Eszébe jut a lengyel nő, majd Joséphine keze. Mi történt? Nehány órával ebből történt valami, hol is? Waterloo, ez volt a neve... Egy csatater, mint annyi azelőtt. Nem mulhat Waterloón, gondolja most. Helységek és csatákon nem mulik, nem mulhat egy mű sorsa. Amit ő épített, az erősebb, mint véletlen és emberi szándék; bele van építve az időbe, nem mozdíthatja el onnan semmi. Szidják a parlamentben? Ó, az izgatott ügyvédek... Elég egy kézmozdulat, mellyel int a párisi helyőrségnek, s nincs többé parlament, nincs többé alkotmány, mellyel ő ajándékozta meg Franciaországot. Visszavághat még, amit adott nekik?.. Alkotmányos uralkodó vagyok, gondolja most; és mosolyog. A fürdő csodát művel. Aly halk lépéseit hallgatja, József suttozását. Még egy perc, gondolja, még egy perc, a halálordítások, a vér, az izzadság. Waterloo után, még egy perc a fürdő, meleg vízben. Aztán fölkel és kezdi előlről.

VI

Elnyújtózik, s e pillanatban eltűnik arcáról a mosoly. Kezdeni előlről? Harcolni tovább, a farsát Franciaországgal, a feldühödött és vérborított szemű Európával, — miért és kiért? Napoleonért?.. Egy ember személyes uraináért? Igaza lenne La Fayette-nek? Talán csakugyan elkészült a má,

Vadászkürt
Szálloda, Arad

Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, tiszta, olcsó szobák. Utazóknak, tisztviselőknek, papoknak árkedvezmény

kihordta az eszmét, megszületett, vérben, — mennyi vér! — a napoleoni eszme; a főbbi nem az ő gondolja. Mi volt ez az eszme? Európa, a világ felett! Egyszer megértik... S most ő is érti, a fürdőben. Waterloo után értik, hogy nem mulik a helyőrség, nem mulik Blücher dühén, nem a hadiszerezésén; minden az emberen mulik, s ő, az ember,

Napoleon, befejeze művét.

Jobbkeze megmozdul. Aiv kemeli a kádból és durva gvolcsokkal dörzsölni kezdi.

— Hortense itt van? — kérdi és felnyitja szemét.

— Keressenek egy tudóst, — mondja. — Amerikába megyek és földrajzzal akarok foglalkozni.

Hitler kancellár ujévi békeszózata

Berchtesgadenből jelentik: Hitler kancellár az ujév alkalmából felhívást bocsájtott ki, amelyben megemlékezik az 1938. év eseményeiről, majd a következőkben jelöli meg az új feladatokat:

Első feladat a jövőben is népünknek a nemzeti szocialista közösségben való nevelése. A második feladat a véderő kiépítése és erősítése. A harmadik feladat a négy éves terv végrehajtása, a munkáshányv kérdésének megoldása és a birodalom új területeinek gazdasági beillesztése a birodalomba. Külpolitikailag Németország helye meg van állapítva. Azok a kötelezettségek, amelyek a fasiszta Olaszor-

szág iránti barátságából erednek, számunkra világosak és rendíthetetlenek. Mussolininek az elmúlt esztendő békéjének megteremtése érdekében végzett történelmi szerepe iránt mély hálánkat fejezzük ki, de hálások vagunk egyúttal azokkal a külföldi államfőkkel szemben is, akik ebben az évben velünk együtt az eldöntésre kerülő kérdések békés megoldását keresték. Politikai állásfoglalásunkat a nagyvilág terén a kommunista ellenes szerződés szabja meg, egyébként azonban mint mindig, továbbra is az az óhajunk, hogy a következő esztendőben is hozzájárulhassunk a világ általános megbéküléséhez.

Csakis a minisztertanácsi jegyzőkönyv nyilvánosságra hozása után lépnek érvénybe az új katonai zónákkal kapcsolatos törvényrendelet intézkedései a határszéli területeken

A nagyváradai Háztulajdonosok Szövetségének közérdekű felvilágosításai az Aradi Közlöny által ismertett új, nagyjelentőségű zóna-törvényrendelettel kapcsolatosan

Általános feltűnést és közérdeklődést keltett az Aradi Közlönynek az a cikke, amelyben a Monitorul Oficial december hó 16-iki számában megjelent törvényrendelet intézkedéseit ismertették hű magyarnyelvű fordításban.

a katonai zónák határmenti felállításáról. Az egész ország határmenti vidékein hasonló közérdeklődés és figyelem fogadta az új törvényrendeletet,

amely egyébként különböző intézkedéseket is tartalmaz a határtól befelé harminc kilométeres sávban lakó polgári lakosságra nézve. E rendelkezések között például szerepel egy intézkedés arra vonatkozólag is, hogy a határmenti zónákban lakó ingatlantulajdonosok

legkésőbb január 14-ig jelentkezni kötelesek; általában pedig e határsávok lakóira különböző személyi kötelezettség hárul.

A nagyváradai Háztulajdonosok Szövetsége, dr. Zigre Nicolae elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök vezetésével a nagyváradai városvezetőséghez fordult, annak tisztázására, hogy miképpen értelmezendők a már életbelépett új törvényrelelet rendelkezései. A nagyváradai Háztulajdonosok Szövetségének vezetősége Chirila Augustin nagyváradai főpolgármesternél tett látogatásának eredményéről

a sajtó útján tájékoztatta Nagyvárad város polgári lakosságát,

az alábbi közleményben, amelyet — közérdekeségére való tekintettel, továbbá, mert ugyanilyen szempontok érvényesülnek természetesen Aradon és a megye területén is — az alábbiakban adunk közzé:

Tekintettel a jelentkezési határidőnek a törvényben megszabott rövidségére — írja a ragy aradi Háztulajdonosok Szövetségének tájékoztató közleménye, — és a polgárok körében élénken megnyilvánult érdeklődésre, szükségesnek tartottuk azt, hogy az új törvény alkalmazása tárgyában Chirila Augustin polgármester úr véleményét sürgősen kikérjük

— A polgármester úr szíves felvilágosításait s az új törvény tüzetes áttanulmányozását sajtó útján pedig teljesen megnyugtathatjuk váro-

sunknak és általában a határmenti területeknek a polgárait.

— A szóbanforgó törvénynek a polgárok jelentkezési kötelezettségét megállapító, valamint egyébként a többi nem kevésbé fontos rendelkezései (kisajátítási jog, kiutasítás stb.) csak a szükség esetre szóló preventív rendelkezések.

— Mindezek a rendelkezések a törvény 4 és 5. szakaszai értelmében gyakorlati alkalmazást csak akkor fognak nyerni, ha „a katonai zónákat az ország egész területén a nagyvezérkar indítványára és a Népvédelmi Minisztérium kérelmére felállították és az ezt tárgyaló minisztertanácsi határozatot a Monitorul Oficialban meghirdették.”

— Az új törvényben foglalt kötelezettségek s jogosítványok kezdő határnapja a minisztertanácsi jegyzőkönyvének a Hivatalos Lapban való közzététele napjával veszi kezdetét.

— Ezidő szerint még a katonai zónákat meg nem alkották és az ezt tárgyaló minisztertanácsi határozatot közzé nem tették és ekként ezidő szerint a határmenti területen lakó ingatlantulajdonosokat és más polgárokat az új törvényben feltételes előírt jelentkezési kötelezettségek, valamint a többi nem kevésbé fontos rendelkezések nem terhelik.

A Háztulajdonosok Szövetsége képviselőiben:

Dr. Zigre Miklós elnök, dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök.

„SCALA” Nagyjelme színháza
Telefon: 20-10.

Kívánunk boldog újévet!

Kezdődjék az újév kacagó jó hangulatban
Milyen filmet hozunk?

RITZ testvérek
mint munkanélküliek

Kacagató bohózat a legjavából.
A vasárnap 11.30 és 3-kor matiné mérs. árakkal
Előadások: 5, 7.15 és 9.15. Journal

Lupenli és petrosani bányák lerakata : darabos, kocka-, akna-, dara- és Kovácsköszén, közén-to'ásbrikett, semikox brikett, to'ás-kocka és téglány alakban, folytonégo kályhák es központi fűtés céljára

Telefon: 24-40
21-21 **ALTMANN EDE-cégnél, Arad** Alapított: 1895
Bul. Reg. Ferdinand 44. Első aradi sómalom. Só, közén, sziléziai kox. Retorta és erdei faszén házi és ipari célra minden mennyiségben

UKRAJNA...

Pontos beszámoló az ukrán mozgalmak multjáról, jelenéről...

Mi az O. U. N.?

Az ukrán-kérdés Európa egyik legégetőbb problémájává vált. Hatalmas érdekek ütközopontja, nemzetek és népek vágyának és küzdelmének célja új viharfelhő Európa egén, amely egyre sötétebb árnyékkal borul a térképre és emberek lelkére. Az ukrán probléma forr, vajudik és milliókat mozgathat meg...

Örök harc

A tizedik század óta a Dnjeper végtelen steppeit szlávok lakják, akik megalapították a kievi nagyhercegséget, amelyet a történelmi Orosz-Ukrajna név alatt ismer. A tizenharmadik században tatárok teljesen feldúlták és fönkretehték a kievi nagyhercegséget. Csak a nagyhercegség azon területe, amelyet átgázolhatatlan mocsarak védtek a tatárok ellen, folytatott félig-meddig független életet. Kétszáz évvel később, amikor a tatárokat kiűzték a nagy orosz síkságról, Ukrajnát a lengyel-litván korona tartományaihoz csatolták. Azóta lengyelek és ukránok között állandóak voltak az összetűzések. Az ukrán parasztok időnként fellázadtak, hogy lerázzák a lengyelek uralmát. Sikert is elérniök, hogy hat évig biztosították függetlenségüket, de 1654-ben a cári Oroszország nyult ki feléjük. Ukrajna orosz autonóm tartománnyá vált és a XVIII. század végén a többi tartományok sorsában kellett osztózkodnia: önkormányzatát eltörölték.

Nagy Péter orosz cár alatt Mazepa kozák hetmann, akit Byron is megénekelt, fellázadt Moszkva ellen és XII. Károly svéd királlyal kötött szövetséget. Amikor a királyt Nagy Péter hadai Poltavánál megverték, Mazepa kénytelen volt külföldre menekülni. Helyettese, Orlik, Franciaországba ment. Akkoriban úgy látszott, hogy az ukrán álom örökre véget ért.

Berlin és Kiev

A háboru előtt azonban újból kezdtek Ukrajnával foglalkozni. Vilmos császár és politikusi nagy érdeklődéssel fordultak Ukrajna felé. A császári Németország nagyvezérkara, amikor az orosz területek elbőnlésének tervét dolgozta ki, számolt azzal, hogy Ukrajnában sikerül majd lázadást szitnia. Nicolaj, a német kémszervezet híros vezetője érintkezésbe lépett az ukrán terrorista szervezetekkel. 1914-ben Bécsben az ukrán terroristák és Németország, valamint Ausztria-Magyarország között egyezmény jött létre, amely kimondta Ukrajna felszabadítását célzó unió létesítését, amelynek vezetője Skoropisa-Selthouwsky lett. Ez a furcsanevű ur nem volt más, mint maga

Nicolaj. Ukrán légió létesült Nicolai parancsnoksága alatt, Lemberg székhellyel ugyanabban az időben, amikor Pilsudski megalakította a lengyel légiót. Az ukrán nemzetiségű orosz hadsereggel hadifoglyokat felszólították, hogy lépjenek az ukrán légióba. Nemsokára ukrán gyalogezred jelent meg a fronton. A neve Sinnyjoupáni volt. Nem sokkal ezután megalakult a Tchernoschlychnik, az ukrán lovas divízió.

Amikor Petliurát az oroszok megverték, megkötötték a brest-litovskai békét. A német nagyvezérkar Brest-Litovskban arra kényszerítette a bolsevistákat, hogy ismerjék el Ukrajna függetlenségét. Az ukrán kormány feje a szocialista Golubovics lett. Németország az elismertetés fejében Ukrajnától kért és kapott egy millió tonna búzát, több-százezer vágómarhát, óriási mennyiségű zsírt, vasat és szenet. A németek arra az időre, amíg az ukránok a fentemlített árukat szállították, megszállították a Kievtől a Fekete-tengerig és Rostovig terjedő területet. Mumi német marsallal, az okkupációs csapatok parancsnokával együtt rendelkezett Kiebben. Miután az ukrán kormány túlnagy függetlenséget követelt, Eichhorn marsall katonával körükerítette az ukrán diétát, a radát, letartóztatta annak tagjait és a volt cár egyik szárnysegédjét Skoropadsky tábornokot nevezte ki Ukrajna hetmannjává. A tábornok még ma is Berlinben él.

A vörös győzelem

A rada feloszlatása után az ukránok fellázadtak a német okkupációs csapatok ellen. Az ukránok ebbe a mozgalmába a galíciai ukránokat is bevonták. Az ukránok megtámadták a német katonai szállítmányokat, megsemmisítették a kisebb katonai külfütményeket és azután a steppékbe, vagy az erdőkbe menekültek.

A németek távozása után a harc az egyes ukrán főnökök, Petliura hetmann és Denikin fehéroroszai és a bolsevisták között tört ki. Végül is a bolsevisták győztek, eltörölték Ukrajna önkormányzatát és Ukrajnát bekebelezték.

Hét millió ukrán került Lengyelországhoz, huszonnyolc millió Oroszországhoz és 600.000 Cseh szlovákiához. Ezt a felosztást nem fogadták el azok, akik Nagyukrajna feltámadásáról álmodoztak. Szovjetukrajnában az ukrán szeparatista törekvéseket a C. U. erőszakosan elvonta. De a szeparatisták mégsem hagytak fel a kos tervükkel. Nemrég katonai összeesküvést fedeztek fel Kiebben, amelynek vezetőit lelőtték. Lengyelországban a szeparatista mozgalom szélesebb alapon birt kifejlődni. A szélsőségesek lelőtték azokat, akik a lengyel-ukrán szövetséget, Pilsudski kedves álmát megalakították. Ezek a szeparatisták tagjai a Konovalcz alezredes által létesített O. U. N. „Ostrujba Ukrajna Narodna” Nemzeti Ukrán Szervezetnek, amely egyedülálló a maga nemében.

Az O. U. N. a világ leghatalmasabb terrorista szervezete. A fiatalembereket, akiket Konovalcz legendás presztízse vonzott, előbb próbának vetik alá. A tagokat piaterkában, vagyis alapsejtekben egyesítik. A piaterka tíz embert foglal magában.

PÉRFIGYENGESEG. Világszabadalom! Impotencia már csak a múlté! A Casanova-készülék (nem gyógyszer) használatával ifjuságtól a legelőrehaladottabb korig, még a legsúlyosabb impotenciában szenvedő férfi is visszanyeri teljes virilitását. Küldjön 7 leit helyegben melynek ellenében díjmentesen megküldöm díszkrétem ezen tüneményes készülék ismertetőjét. Készülékek állandóan raktáron. FICER, BUCURESTI, Cásuta postafióka 333.

A tagok nem ismerik egymást. A piaterkákat rajonokban foglalják össze és minden ország rajonjai felett K. E. a végrehajtó bizottság rendelkezik, amelynek élén az illető szervezetének pa-snyv rancsnoka áll. A legfelsőbb vezetést a Provid végzi, amelynek székhelye mindig külföldön van. A legfelsőbb vezetőség üléseit leginkább Danzig környékén tartja meg. Az egész európai szervezet felett a Golova, a főnök áll, akinek parancsait valóban kell teljesíteni. Konovalcz alezredes néhány évvel ezelőtt egy bolsevista ügynök pokolgéppel Amszterdamban megölte, azóta helyettese Melnik ezredes a Golova.

Az O. U. N. a háboru utáni Európa titkos történetében nagy szerepet játszik. Felváltva a szovjetkormány, a litván kormány, a japánok tárgyaltak vele egyenlőségi alapon. Az O. U. N. hatalmát a Zaprissajennisnek, az esküt tett „végrehajtók”nak köszönheti, akik csak főnökük egy intését várják, hogy életüket a nagy ügyért feláldozhassák. Azok, akiket elfogtak és elítéltek, sohasem vallották be, hogy Zaprissajennisnek tagjai. Ennek ellené számuk mindig háromszázon felül van.

A lengyelelleses terrorista akciók mérlege egyébként ez: hét merénylet a kincstári pénzszállítmányok ellen, tizenegy vasúti katasztrófa, 654 közigazgatási lengyel tisztviselő és 189 magasrangú állami méltóság lelövetése. Az utóbbiak között szerepel Peratzky lengyel belügyminiszter, akit Stajsiko Ignác lőtt le világos nappal. Varsó egyik utcáján, Göbbels József dr. varsói látogatása előtt, 1934-ben. Ugyanez a sors érte Golovko lengyel külügyminiszteri helyettes is, akit egy bizonyos Bandera terrorista lőtt le. Konovalcz hívei nemcsak Európában vannak. A kanadai észak- és délamerikai ukrán kivándorlók között az O. U. N. szintén létesített fiókszervezeteket.

Ukrajna Európa leggazdagabb és legtermékenyebb területe. Gabonájával egész Európát el lehet tartani, azonkívül Ukrajna központja az európai cukorgyártásnak, míg Donetz és a Krivofrog szén- és fémhányái kimeríthetetlenek. A Kaukázus északi részében vannak Európa egyetlen mangántelepei, amelyekre Németországnak szüksége van, hiszen évenként 240 ezer tonna mangánt importál. A Fekete-tengeri ukrán partokról pedig egyenes út nyílik Perzsia, Irak, Afganisztán és India felé.

Boldog újévet kíván
ismerőseinek és ismerőseinek
Csajdáné Tóth Erzsi
ka apszalon.

Legszolidabb butorgyár Aradon
VINCZE Str. Eminescu 28
raktáron tart: a legjobb kivitelben háló, ebédő és kombinált szalont, kedvező tizetésre is.
Gyár: Dam. Balasa 53.

BOLDOG ÚJÉVET
csak a színházban szerezhethet magának!
D. u 8 óraker:
Nagy újévi kacagó délután
6 és 9 óraker:
Nincs szebb mint a szerelem
Szenzációs újévi újdonság, itt először.

Boldog újévet kíván
összes vendégeinek és ismerőseinek
Vénus női fodrászalon
Str. Eminescu 30.

SZONTAGH ANTAL
AUTOFÉNYEZŐ és KÁRPITOS
STR. GHIBA BIRTA 42. SZÁM VALLAL:
„DUOO” rendszerű autó- és kocsifényezést a legtartósabb kivitelben. Karambolnál megsérült kocsik tökéletes renoválását.

Boldog újévet kíván
ismerőseinek és üzletfeleinek
DOMBI üvegesiszolda és túkröző
Arad, Piata Auram Iancu 16. szám.

FABRICA DE MASINI SI ROTII DINTATE
EDMUND HENDL
Arad, Str. Mărăsești 46.
FONDATA 1872.
TELEFON: 862.

Forradalom előtt áll időszámítási rendszerünk!

**Nékám Lajos dr. magyar egyetemi professzor, felsőházi tag
szenzációs naptárreform-tervezete**

Bármennyire is szeret' rendszerbe foglalni az emberi közösség minden megnyilvánulását az élet valamennyi megisméltető jelenségét, valójában mégis rendszertelenségben élünk, mert a megalkotott kereteknek kettős hibája ütközik ki: részben elnagyoltak az élet részleteihez, apró és csak nagy időközökben összegyűlő töredékjelenségeihez viszonyítva, ugyanakkor pedig nevéstégesen szűkreszabottak, jőeleve kinövésre kárthatottak a hatalmas, nagy összesség, a muló idő és a világegyetemnek nálunk is nyomothagyó változásaihoz mérten. A Tér és Idő mérése alapvető szükséglete az emberi életnek s ha alaposan szemügyre vesszük ennek a két szükségletkielégítésnek megnyilvánulási formáit, azonnal kiderül, hogy mennyire fogyatékos, állandóan foltozgatásra szoruló valami az a rendszer, amelyet ezekben a vonatkozásokban eddig megalkotott az ember.

Egy magyar naptárreformtervezete

Ezek azok a szempontok, amelyek a Népszövetséget arra vezették, hogy bizottságot küldjön ki a bonyolult gregoriánus naptár egyszerűsítésének tanulmányozására. A tanulmányi munka eredményeképpen Don Augustin Edwards perui követ olyan reformtervezetet készített, amelyet a Népszövetség elfogadhatónak minősített, viszont ezzel az elképzeléssel szemben igen érdekes, magyar vonatkozású további tökéletesítési tervek merültek fel, amelyeknek tekintetbevételére érdekében már mozgalom indult meg. Nékám Lajos dr. budapesti egyetemi tanár, a bór- és nemibajok világhírű szaktudósa, aki különben a magyar felsőház tagja, rendkívül érdekes és nagyjelentőségű tanulmányt írt erről a kérdéssel és ezt a szenzációs tanulmányt, amely különben alkalmas arra, hogy egész időszámítási rendszerünket alaposan megváltoztassa, Nékám tanár magyarázatai alapján az alábbiakban ismertetni az Aradi Közlöny:

Az ember az időt folyamatosnak, kontinúan képeli, de hogy eligazodhassék benne, éppoly tagozniá kell azt, mint a teret, az anyagot, vagy energiát. Ezt a tagozást az emberiség számtalan módon kísérlete meg, ám kitént, hogy a homok-, víz-, nap-, ingrugós-, stb. órák a Föld különböző pontjain különböző érzékenységűek, adataikat tehát valami általános érvényű alapjelenségre kell igazítani. A legegyszerűbbnek látszott, hogy amint a méter-rendszerrel a Föld kerületéből, úgy az időnél a csillagászati események időbeli lefolyásából induljon ki a számítási rendszer. Ezeknek megfigyelése alapján alakult ki az órák, napok, hónapok stb. megkülönböztetése. A tudósok a másodpercek milliómod részét is kénytelenek — s képesek is — mérni, ez a chronometria azonban az emberek igényét nem elégíti ki. A nép alig lehetne el pl. tavasz, ősz, reggel, délután, estén, karácsony, pillanat, emberöltő stb. időfogalmak nélkül és az így kialakult rendszer az időmérés eredményeinek párosítása az életseményekkel, a Naptár.

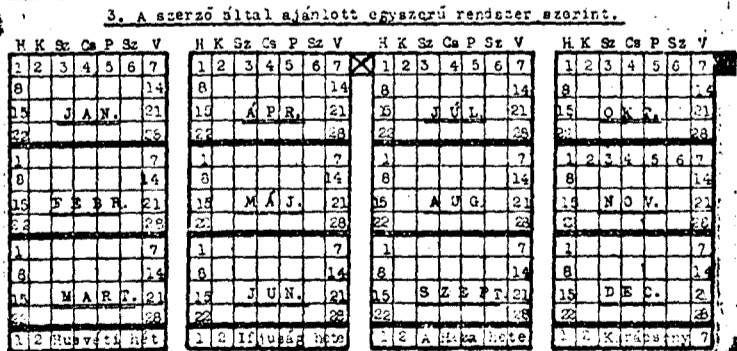
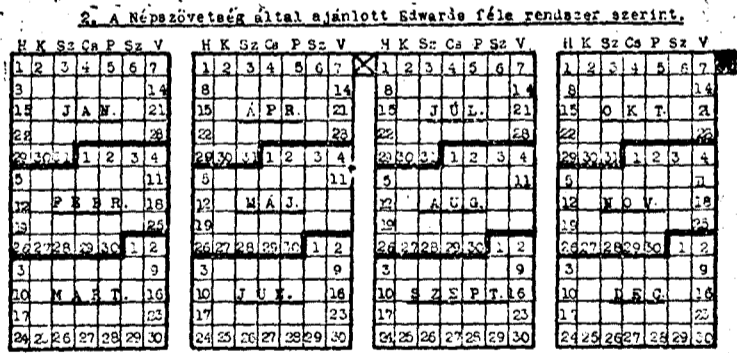
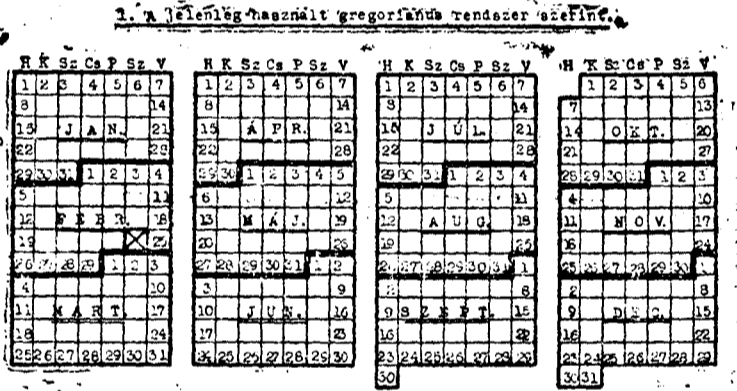
Ideális lenne, ha 1. ez az évezredes szokásokon és megállapításokon alapuló felosztás minőség és tartam tekintetében teljesen azonos időszakok szabályos ismétlődéséből állna. 2. ha a nagyobb időszakok a kisebbeknek kerek, többszöröseik lennének, 3. ha a rendszer egyszerűségével, világosságával és ésszerűségével annyira feljülmuálná az eddigieket, hogy minden ország kénytelen lenne változtatlanul elfogadni. 4. Ajánlatos lenne, hogy a naptár szorosan simuljon a csillagászati alapadatokhoz és ezért az évet december huszonkettedikével lehetne kezdeni s így a negyedévek változása összeesné az évszakok változásával. 5. A modern idők bizonyos ritmust kívánnak meg a naptártól, a munka időszakát a pihenés időszaka kövesse.

A csillagászat azonban nem könnyíti meg az ilyen egyszerűsítési és modernizálási törekvése-

ket. Az égitestek mozgásai annyira változóak és ingadozóan egyenetlenek, hogy még az emberi életviszonyokat is érezhetően zavariák. Földünk forgása állandóan lassul, minden ugynevezett lunatio 1/10.000 másodperccel rövidöbnek látszik, mint az előtte lévő azonosnak nevezett periódus, ami minden száz év alatt 17,51, vagyis 200 év leforgása alatt 66 másodpercet tesz ki, a lassubbdás ugyanis az eltelt idő négyzetével arányos.

Ebből is látható, hogy abszolút, örök naptárt lehetetlen felállítani. Nem meglepő tehát, hogy minden eddigi naptárrendszer fogyatékos volt és ma már nem tudhatjuk, hogy Mathuzalem évei milyen hosszúak, illetve milyen rövidek voltak. A hagyomány szerint Romulus éve még csak 10 hónaptól, összesen 304 naptól állott. Numa Pompilius már 2 hónappal töldotta meg az év végét. Számos, a követelmények időről időre való, azonban nem a lényegét megoldó újítások hosszú sora következett ezután, amelyek részben csak növelték a zavart. Így például a juliáni szabályozás megfélekedzett arról, hogy az év nem 6 órával, hanem csak 5 óra 48 perc és 46 másodperccel hosszabb, mint 365 nap és minden 128 évben egy nappal túlkompenzált. Ezek az elhanyagolt 11 perc 14 másodperces időtöredékek XIII. Gergely pápa idejében, 1582-ben már 13 napos késést okoztak, ami a pápát közbelépésre kényszerítette, minden 400 évben 3 szökőnapot el kellett ejtenie, ami egyelőre rendbehozta az időszámítást. Azon-

Az 1940. esztendőnek szerkezete.

Jegyzet: Szökőnap Évzáró nap

Összehasonlító táblázat az 1940 év naptáráról a két reform-tervezet szerint

ban csak egyelőre segített, mert nem küszöbölt ki minden bajt. Megmaradt például az a visszaság, hogy Jézus Krisztus születése napját a Földnek a Nap körüli, halála napját pedig a Holdnak a Föld körüli keringése alapján határozták meg. Ez természetesen sok zavarra és rendellenességre vezetett. Másrészt a gyakorlati élet gyakran megköveteli, hogy az év kezdetét bizonyos vonatkozásokban ne újév, hanem más időponttól számít-

sák. A római katolikus egyháznál például az egyházi év november végén, számos európai országban az iskolaév szeptember elsején, a katonai év október elsején kezdődik, mint ahogyan a költségvetési év sem azonos a naptári esztendővel. Hibája a jelenleg használt gregoriánus naptárnak, hogy az egyes hónapok nem egyformák, ami által a hónapok kezdőnapjai is állandóan változnak. Bonyolult számítást kell tehát végezni, ha valaki akár visszamenőleg, akár előre akarja meghatározni valamely dátumról, hogy a hét melyik napjára esik.

A számos és különféleképpen mutatkozó hiányosságok kiküszöbölésére küldte ki tehát a Népszövetség a naptárreform bizottságot, amely azután elfogadta Edwards tervét, amely a következő naptárreformot javasolja: Minden negyedév első hónapja 31 napos, a többi 2—2 hónap 30 napos lenne. Minthogy ily módon minden évnegyed 91 naptól állna, ez pedig éppen 13 hétnél felel meg, minden negyedév ugyanazzal az egyszer s mindenkorra kiválasztott nappal kezdődne. Zavart okozna természetesen a szökőnap és az, hogy a közönséges év nem 364, hanem 365 naptól áll, tehát az 52 héten kívül még egy héten kívüli nap is szerepel benne. Ezt a szökőévben 2, közönséges évben 1 számafeletti napot az Edwards-féle javaslat a hetektől és hónapoktól független helyre teszi. A szökőnapot a két félév, — június 30 és július 1 közé teszi, — a számafeletti napot, mint zárónapot december 31 és január 1 közé iktatja. Ez igen helyes gondolat.

Nagy hibája azonban az Edwards-féle javaslatnak, hogy hónapjai nem állandak teljes hetektől. Sem a 30, sem pedig a 31 nem többszöröse a 7-nek. Ha tehát pl. az április hónap hétfővel kezdődik, akkor a májusnak ebben a rendszerben csütörtökkel, a júniusnak szombattal kell kezdődnie és ily módon továbbra is megmarad az a rendellenesség, hogy a napok nevei és számai között nincs állandó viszony. Ez a rendszer különben vasárnapot kívánná kezdeni a hetet, pedig a pihenőnap az utolsó a héten.

28 napos hónapok...

Kínálkozik azonban másik módszer, mellyel el lehet érni, hogy mind a 12 hónap pontosan 4 héthöz, 28 naptól álljon; a hét egyes napjai pedig, minden évben, minden hónapban változatlanul ugyanazon helyekre essenek, például minden év hétfővel kezdődjék s a hétfők soha más számszerű napra, mint a hónapok 1, 8, 15, 22. napjára ne essenek. Ezt egyszerűen el lehet érni — és ez a Nékám-féle rendszer lényege, — ha a hónapoknak a 28-on felüli napjai, tehát a 31 napos hónapokból a 3, a többieknek a 2 utolsó napot, összesen negyedévenként 7 napot közvetlenül minden negyedév után egy negyedévzáró — vagy kezdő — héthe kapcsoljuk össze. Így minden negyedév három egymás utáni 4 hetes, összesen 28 napos, egyenlő hónapból és egy 7 napos, a negyedévet záró héthöz állna. Ezenkívül, mint Edwardsnál, mindegy év végén, a karácsonyi hét után, az újév előtt lenne a 365, vagyis az évforduló nap. Ekkor minden év, minden félév, minden negyedév, minden hónap, minden hét teljességgel egyenlő és négyszeres szimetriával elhelyezett lenne, minden megkezdett hét pedig ugyanabban az időszakban be is fejeződnék és az évek között különbséget csak a szökőnap tenne, amelyet — mint Edwards is javasolja — a félév változóshoz, vagyis június és július hónapok közé kellene beszúrni. Persze gondoskodni kellene arról is, hogy a 29, 30 és 31 napokra eső névnapokat áthelyezzük a negyedévzáró hetekbe.

Könnyebb áttekintés céljából a mellékelt grafikokon fel van tüntetve pl. az 1940. év szerkezete, felül a mai gregoriánus, alatta az Edwards és alul a Nékám professzor által javasolt egyszerűsített rendszer szerint. Ebben minden vízszintes sor egy hetet jelent, a hét egyes napjai pedig merőlegesen egymás alá esnek. Minden oszlop egy negyedévet foglal el, a záróhéttel egyetemben. Ha a rendszer életbeléptetése hétfővel nappal kezdődő évben, mint amilyen az 1940. vagy az 1945. esztendő, január elsejével történne, a megvalósítás, alig okozna zöknést. A negyedévzáró heteket különben lehetne karácsonyhetének, husvét hetének, ifjúság hetének nevezni és ezek a hetek a nevet adó ünnepek, vagy eszmék szolgálatába állíthatnának.

AZ ARADI KÖZLÖNY

naptára az 1939-ik évre

Január		Február		Március		Április	
1 Vasárnap	Ujév	1 Szerda	Ignác vt.	1 Szerda	Albin pk.	1 Szombat	Hugó
2 Hétfő	Jézus sz. neve	2 Csütörtök	Gyortyass. B. Assz.	2 Csütörtök	Simp. Lujza	2 Vasárnap	P. Virágvas., Áron
3 Kedd	Genováva	3 Péntek	Balázs pk. vt.	3 Péntek	Kunigund., Kornélia	3 Hétfő	Rikárd
4 Szerda	Titus B. Leona	4 Szombat	K. András Rachel	4 Szombat	Kázmér	4 Kedd	Izidor pk.
5 Csütörtök	Teleszfor vt. Simon	5 Vasárnap	Ágota (Hety. vas.)	5 Vasárnap	Özséb, Adorján	5 Szerda	P. Szt. Vince
6 Péntek	Vizkereszt	6 Hétfő	Dorotya sz. vért.	6 Hétfő	Perpetua Gottlieb	6 Csütörtök	Nagycsütörtök
7 Szombat	Lucian, Atilla	7 Kedd	Rikárd, Todor	7 Kedd	Ag. Szt. Tamás	7 Péntek	Nagypéntek
8 Vasárnap	Szever	8 Szerda	M. János, Aranika	8 Szerda	Ist. János, Zoltán	8 Szombat	Nagyszombat
9 Hétfő	Julian vt.	9 Csütörtök	Cirill	9 Csütörtök	Franciska	9 Vasárnap	Húsvét vasárnap
10 Kedd	Vilmos pk.	10 Péntek	Skolasztika, Elvira	10 Péntek	40 vért, Olimpia	10 Hétfő	Húsvét hétfő
11 Szerda	Higin, Ágota	11 Szombat	Dezső, Lurdi megj.	11 Szombat	Szilárd, Aladár	11 Kedd	Leó pápa
12 Csütörtök	Ernő, Arkád	12 Vasárnap	Haty. vasárnap	12 Vasárnap	I. Gergely pápa	12 Szerda	Gyula pk.
13 Péntek	Yeronika, Vidor	13 Hétfő	R. Katalin, Ella	13 Hétfő	Szabina	13 Csütörtök	Hermengild
14 Szombat	Hilar pk., Bódog	14 Kedd	Bálint	14 Kedd	Matild	14 Péntek	Jusztin vt.
15 Vasárnap	Pál rometa, Loránt	15 Szerda	Fausztin vt.	15 Szerda	Longin, Kristóf	15 Szombat	Anasztázia
16 Hétfő	Marcell, Guszláv	16 Csütörtök	Julianna	16 Csütörtök	Henriette, Heribert	16 Vasárnap	L. S. József
17 Kedd	Antal apost.	17 Péntek	Donát pk.	17 Péntek	Patric, Gertrud	17 Hétfő	Anicét
18 Szerda	Piroska vt.	18 Szombat	Simon, Konrád	18 Szombat	Sándor, Ede	18 Kedd	Apollonius vt.
19 Csütörtök	Kanut, Sára	19 Vasárnap	Farsang vas.	19 Vasárnap	József	19 Szerda	Emma
20 Péntek	Fábián, Sebestyén	20 Hétfő	Aladár, Almos	20 Hétfő	Hubert	20 Csütörtök	Tivadar hv.
21 Szombat	Ágnes sz. vért.	21 Kedd	Hushagyo Kedd	21 Kedd	Benedek apost.	21 Péntek	Konrád
22 Vasárnap	Vinco, Arthur	22 Szerda	Hamvazó szerda	22 Szerda	Gen. Katalin	22 Szombat	Szotér és Katusz
23 Hétfő	Rajmund, Zelma	23 Csütörtök	Egon, Alfréd	23 Csütörtök	Viktórián	23 Vasárnap	Béla
24 Kedd	Timot	24 Péntek	Mátyás ap.	24 Péntek	Gábor főangyal	24 Hétfő	György vt.
25 Szerda	Pál ford.	25 Szombat	Géza vt.	25 Szombat	Gyümölcselő B.A.	25 Kedd	Márk ev.
26 Csütörtök	Polikárp, Vanda	26 Vasárnap	Sándor	26 Vasárnap	Manó vt.	26 Szerda	Szt. József olt.
27 Péntek	Aranys. János	27 Hétfő	Leander	27 Hétfő	Dam. János	27 Csütörtök	Péter, Arisztid
28 Szombat	Margit, N. Károly	28 Kedd	Elemér, Beria	28 Kedd	Ker. János, Gedeon	28 Péntek	Kereszt Pál, Val.
29 Vasárnap	Szal. Ferenc	29 Szerda		29 Szerda	Auguszt. Ciri	29 Szombat	Péter vt.
30 Hétfő	Mártonka	30 Csütörtök		30 Csütörtök	Kerény, Izidor	30 Vasárnap	Sionnai Katalin
31 Kedd	Nol Péter	31 Péntek		31 Péntek	Fájd. szüz, Árpád		

Május		Junius		Julius		Augusztus	
1 Hétfő	Fülöp és Jakab	1 Csütörtök	Pamfil, Gratiana	1 Szombat	Jézus sz. vére	1 Kedd	Vasas Péter
2 Kedd	Atanáz	2 Péntek	Erazmus vt. Anna	2 Vasárnap	Sz. Sárlos B. Asszony	2 Szerda	Lig. Alfonz, Lehel
3 Szerda	Szt. ↑ feltalálása	3 Szombat	Klotild	3 Hétfő	Minden sz. Pápa	3 Csütörtök	István vt., Hermina
4 Csütörtök	Mónika	4 Vasárnap	Sz. Ferenc	4 Kedd	Ulrik pk.	4 Péntek	Domonkos
5 Péntek	V. Pius pápa	5 Hétfő	Bonifác pk. vt.	5 Szerda	Zak. Szt. Antal	5 Szombat	Havas B. Asszony
6 Szombat	János ap. cv.	6 Kedd	Norbert pk.	6 Csütörtök	Izaia prof.	6 Vasárnap	Urunk színe vált.
7 Vasárnap	B. Gizella	7 Szerda	Lukrécia, Róbert	7 Péntek	Ciril és Metod	7 Hétfő	Kajetán hv. Ibolya
8 Hétfő	Mihály főangyal	8 Csütörtök	Urnappa	8 Szombat	Erzsébet k.-né	8 Kedd	Cziirék, László
9 Kedd	N. Gergely	9 Péntek	Primusz és Felcian	9 Vasárnap	Veronika, Lukr.	9 Szerda	Viannei, János, Rol.
10 Szerda	Antonio Izidor	10 Szombat	Margit k.-né	10 Hétfő	Amália	10 Csütörtök	Lőrinc vért.
11 Csütörtök	Hieron Ferenc	11 Vasárnap	Barnabás Ap. Iulia	11 Kedd	I. Pius pápa	11 Péntek	Zsuzsanna, Tibor
12 Péntek	Pongrác	12 Hétfő	F. János hv.	12 Szerda	Gualb János, Izab.	12 Szombat	Klára
13 Szombat	Szervác, Róbert	13 Kedd	Páduai Szt. Antal	13 Csütörtök	Anklét pk. Jenő	13 Vasárnap	Ipoly, Kaszian
14 Vasárnap	Bonifác vt.	14 Szerda	N. Sz. Vazul	14 Péntek	Bonaventura	14 Hétfő	Özséb vt.
15 Hétfő	S. János, Zsófia	15 Csütörtök	Vitus, Jolán	15 Szombat	Henrik hv.	15 Kedd	Nagybold. Assz.
16 Kedd	Nep. Szt. János	16 Péntek	Jézus sz. szíve	16 Vasárnap	Kármelii B. Assz.	16 Szerda	Rókus, Abraham
17 Szerda	Paskál	17 Szombat	Rainer, Laura	17 Hétfő	Elek hv.	17 Csütörtök	Jácint hv. Anaszt.
18 Csütörtök	Aldozó csütörtök	18 Vasárnap	Étrém, Arnold	18 Kedd	Kamill hv., Frigyes	18 Péntek	Ihona
19 Péntek	Cöleszin, Péter	19 Hétfő	Gyáris prof. Lill	19 Szerda	Pál, Vince, Emilia	19 Szombat	Lajos pk.
20 Szombat	Bernát	20 Kedd	Szilvén, Laura	20 Csütörtök	Jeromos, Ilés	20 Vasárnap	Szt. István
21 Vasárnap	Félix, Konstantin	21 Szerda	G. Alajos	21 Péntek	Praxedes, Dániel	21 Hétfő	Franciska, Johanna
22 Hétfő	Julia sz. vért.	22 Csütörtök	Ákos, Paulin pk.	22 Szombat	Mária Magdolna	22 Kedd	Timót, Menyhért
23 Kedd	Dezső pk.	23 Péntek	Edeltrud, Zoltán	23 Vasárnap	Apollinar, Berta	23 Szerda	B. Fülöp, Farhas
24 Szerda	Ker. segits. Johanna	24 Szombat	Ker. sz. János sz.	24 Hétfő	B. Kinga	24 Csütörtök	Bertalan ap.
25 Csütörtök	Orbán	25 Vasárnap	Rudolf, Vilmos	25 Kedd	Jakab ap.	25 Péntek	Lajos kir.
26 Péntek	N. Fülöp	26 Hétfő	János és Pál	26 Szerda	Anna assz.	26 Szombat	Zefrin p. vt.
27 Szombat	Béda P. János	27 Kedd	László kir.	27 Csütörtök	Pant. Olga	27 Vasárnap	Kal. sz. József
28 Vasárnap	Pünkösöd vas.	28 Szerda	Ireneus	28 Péntek	Ince p. vt.	28 Hétfő	Agoston pk.
29 Hétfő	Pünkösöd hétfő	29 Csütörtök	Péter és Pál	29 Szombat	Márta sz.	29 Kedd	Ker. János
30 Kedd	Sz. Janka, Nándor	30 Péntek	Pál emlékezete	30 Vasárnap	Judit vt.	30 Szerda	Limai Róza
31 Szerda	Kegy. B. A. Kán.			31 Hétfő	L. szjt. Ignác, Oszk.	31 Csütörtök	Rajmund

Szeptember		Október		November		December	
1 Péntek	Egyed	1 Vasárnap	Reinig., Malvin	1 Szerda	Mindszent	1 Péntek	Elegy pk., Eiza
2 Szombat	István kir. Rebeka	2 Hétfő	Orangyalok	2 Csütörtök	Halottak napja	2 Szombat	Bibiana, Aurelia
3 Vasárnap	Mansvót, Hilda	3 Kedd	Kiss Teréz	3 Péntek	Hubert pk.	3 Vasárnap	Xav. Ferenc, Ollvia
4 Hétfő	Vit. Rozália	4 Szerda	Asszisi Szt. Ferenc	4 Szombat	Boorom, Károly	4 Hétfő	Borbála sz. vért.
5 Kedd	Lőrincz, Viktor	5 Csütörtök	Placid, Aurel	5 Vasárnap	Imre herceg	5 Kedd	Szabbas Ap. Vilma
6 Szerda	Ida, Zaharius	6 Péntek	Brunó hv.	6 Hétfő	Lénárd hv.	6 Szerda	Miklós pk.
7 Csütörtök	Kassai vt. Regina	7 Szombat	Olv. B. A. Amália	7 Kedd	Engelbert, Rezső	7 Csütörtök	Ambros pk.
8 Péntek	Kisboldogassz.	8 Vasárnap	M. Nagyasszony	8 Szerda	Gottfried	8 Péntek	Mária szopl. fog.
9 Szombat	K. Péter, Ádám	9 Hétfő	Dénes pk.	9 Csütörtök	Tivadar vt.	9 Szombat	F. Péter, Natalia
10 Vasárnap	Miklós, Erik	10 Kedd	B. Szt. Ferenc hv.	10 Péntek	A. András	10 Vasárnap	Melkiades, Judith
11 Hétfő	Protáz és Jácint vt.	11 Szerda	Placidie, Brigitta	11 Szombat	Márton pk.	11 Hétfő	Damáty, Árpád
12 Kedd	Mária neve, Guidó	12 Csütörtök	Miksa p. k. vt.	12 Vasárnap	Márton, Jónás	12 Kedd	Ottilla, Gabriella
13 Szerda	Notburga, Kornél	13 Péntek	Ede, Kálmán	13 Hétfő	K. Szaniszló	13 Szerda	Luca sz.
14 Csütörtök	Szt. Kereszt felmag.	14 Szombat	Kallszt, Helén	14 Kedd	Jozefát vt. Klement.	14 Csütörtök	Nibás pk. Szilárd
15 Péntek	Fájdalmas szüs	15 Vasárnap	Teréz	15 Szerda	Nagy Albert, Lipót	15 Péntek	Valér, Johanna
16 Szombat	Kornél, Edít	16 Hétfő	Gál apát	16 Csütörtök	Odón pk.	16 Szombat	Etelka, Albina
17 Vasárnap	Szt. Ferenc	17 Kedd	A. Szt. Margit	17 Péntek	Csad. Gergely	17 Vasárnap	Lázár
18 Hétfő	K. József, Titusz	18 Szerda	Lukács ev.	18 Szombat	Péter és Pál c. F.	18 Hétfő	Grácián, Augusztia
19 Kedd	Januárius	19 Csütörtök	Alk. Szt. Péter	19 Vasárnap	Erzsébet asszony	19 Kedd	Fclagia, Viola
20 Szerda	Euszták	20 Péntek	Vendel, Irén	20 Hétfő	V. Félix, Jolán	20 Szerda	Teofil, Timót
21 Csütörtök	Máté apostol	21 Szombat	Kordula sz.	21 Kedd	B. Assz. bemutatója	21 Csütörtök	Tamás ap.
22 Péntek	Móric vt.	22 Vasárnap	Ignác, György	22 Szerda	Cecilia	22 Péntek	Zenó vt.
23 Szombat	Tekla sz. vért.	23 Hétfő	Rafael főangyal	23 Csütörtök	Kelemen pk.	23 Szombat	Viktória
24 Vasárnap	F. Mária, Gellért	24 Kedd	Mór, Blanka	24 Péntek	K. János, Emma	24 Vasárnap	Ádám és Éva
25 Hétfő	Gellért vért.	25 Szerda	Dömötör vt.	25 Szombat	Katalin vt.	25 Hétfő	Nagykarácsony
26 Kedd	Ciprian, Jusztin	26 Csütörtök	Szabin vt.	26 Vasárnap	Borch. János	26 Kedd	Szt. István vért.
27 Szerda	Kozma és Damján	27 Péntek	Simon és Judás	27 Hétfő	Erm. sz. Mária V.	27 Szerda	János ap.
28 Csütörtök	Vencel király	28 Szombat	Kriszt. kir., Zono	28 Kedd	István ap. vt.	28 Csütörtök	Aproszent. Kamilla
29 Péntek	Mihály főangyal	29 Vasárnap	Ródvig, Szt. Alfonz	29 Szerda	Szturnin	29 Péntek	Tamás pk. vt.
30 Szombat	Jeromos	30 Hétfő	Farhas pk.	30 Csütörtök	András ap.	30 Szombat	Dávid, Zord
		31 Kedd				31 Vasárnap	Szilveszter

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek

**Apponyi
Testvérek**

ARAD.

a városházával szemben.

Boldog újévet kíván

t. megrendelőinek, ismerőseinek és jóbarátainak
Kádár János electro-technikai és fémparki
vállalata. Str. Ioan Calvin 26. sz.Boldog újévet kíván
Weisz és Haász

S. A.

szállítók

Arad, Str. Soarelui 7.

Telefon 18-13.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, jóismerőseinek

BARANYI FERENC

uriszabó

Str. Bratianu 17.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

tagjainak az ARADI és ARAD-
MEGYEI VENDÉGLŐSÖK SZIN-
DIKÁTUSÁNAK VEZETŐSÉGE.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, jóismerőseinek

CSETEY SÁNDOR

vaskereskedő

Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 49.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek

NAGY I. szücsmester

Arad, Str. Alexandri 3.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek és jóbarátainak

KÁRPÁTI BÉLA pékmester

Str. I. G. Duca 12.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és jóismerőseinek

SZENÁSSI női divat áruház

Str. Crisan sarok.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek

HENNING VILMOSvolt Groher Rupertné fűszerüz-
-Arad, Str. Marasesti 75.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

üzletfeleiknek, ismerőseiknek

„GIZI” KALAPSZALON

Str. Horia.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek és ismerőseinek

VARGA ISTVÁNterméykereskedő
Piata Catedralei.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek

BUTSKÓ BÉLA

Strada Mures 8.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek

MIKOLÁS KAMILLAdivat- és rövidaru kereskedő
Str. Bratianu 2., Minorita-palota.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, ismerőseinek

GARTNER SAMUvizvezeték- és villanszerelési
vállalat, Str. Bratianu 21.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, ismerőseinek

NAGY ISTVÁNszabó
Str. Matei Corvin 3.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

NEUMANN ANTAL

zongorakészítő

Arad, Str. Nicora 16.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

megrendelőinek és ismerőseinek

SZILVAY GYÖRGY

női szabó

Arad, Str. V. Goldis 5.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és jóismerőseinek

M. MÁRKUSfűszer- és csemege üzlet
Str. Matei Corvin 1.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

GARTNER JÓZSEFórás, ékszerész és optikus
P. Avram Iancu.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőik, ismerőseinek

SCHEER MIKSAfűszer- és csemegekereskedő
Bulev. Reg. Ferdinand 28.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, jóismerőseinek

MARITA GHEORGHE

uriszabó

Str. I. Petran 5.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek és ismerőseinek

LUTWÁK és ABRAMOVICI

délgyümölcs import-cég Arad.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

REIN M.tolltisztító vállalat és kelengye-
toll kereskedő
Str. Cerceiasilor 4.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

mélyen tisztelt vevőinek és jóbarátainak

RISELE JÁNOS, hentes

Muresel.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és barátainak

MANDEL MIHÁLY

festékkereskedő

Str. Melianu 6.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek és jóismerőseinek

ANTALFFY, szücsmester

Szinház háta mögött.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak, ismerőseinek

DOGMANOV JÁNOS

hentes és mészáros

Str. Marasesti 7.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek és ismerőseinek

CZIGLER GÉZA

hentes és mészáros

Str. Otetelesanu 1.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek és barátainak

WOLF ANDRÁS

kártyosmester

Str. Consistoriului 2.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

megrendelőinek, jóismerőseinek

KARDOS ANTAL

uri- és papi szabó

Str. Eminescu 42.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek

JAGER VILMOS

bőröndés

Arad, Str. Marasesti 4.

ARADI FÉRFISZABÓ CÉH

ELNÖKE

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

ugy a vezetőségnek, valamint

tagjainak.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt megrendelőinek és barátainak

RENYI PÉTER

uriszabó

P. Avram Iancu 21.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, ismerőseinek

ANGERER SÁNDORStr. Mărășesti és Consistoriului
sarok.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vendégeinek, ismerőseinek és jóbarátainak

BOIAN PÉTER cukrász

Str. Eminescu 13.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek

VELICIU FLORIAN„Roata de aur” vendéglő
és szálloda tulajdonos.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

MÉDERSpeciál géppel varrott pehelypap-
la, egyedül készítője

Str. Badea Certan 33.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

b. megrendelőinek

CSÁSZÁR KÁROLYprecíziós stancnikkészítő és mű-
szerész

Str. Moise Nicora 10

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vendégeinek és ismerőseinek

MOHOR ILLÉS

állomás Restaurant tulajdonosa.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek

CZMOR-cég

hentes és mészáros

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, megrendelőinek
és ismerőseinek

**Horváth
József**

elektrotechnikai vállalkozó
Str. Bratianu 10.

BOLDOG UJÉVET KIVÁNOK

Minden rokoni, jóbarát
és ismerősömnek
WINKLER LUDOVIC
kereskedő Arad.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt megrendelőinek, jó-
barátainak és ismerőseinek

**Reinhardt
István**

festő-vállalkozó
Str. Moise Nicoară 2.
Telefon: 22-77.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

kedves vevőinek,
összes ismerőseinek

„PYRAM“

pasta képviselője

**WEISZ ERNŐ
MÁRKUS SÁNDOR**

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, megrendelőinek
és ismerőseinek

KULCSÁR GYÖRGY

asztalosmester
Str. Doamna Balasa 99.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vendégeinek és ismerőseinek

SZABÓ IMRE

a Corso kávéház bérliője.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen t. megrendelőinek, ismerő-
seinek és jóbarátainak

HUBER FERENC, uriszabó
Str. Bratianu 14.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

a

„CSÜRDÜNGÖLŐ“-étterem

tulajdonosa:

Nagy Béla

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek

SZABADOS JÓZSEF

hentes és mészáros
Arad, Str. Dorobantilor 3.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek

KELLNER BÉLA

szállító
Blv. Reg. Ferdinand 58.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

BOTYE JÁNOS

uriszabó

Blv. Reg. Maria 18. II.

Kedves fogyasztóközönségének

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

„REX CAKES“

I. Kallap

Str. Doamna Balasa 77-79.
Telefon: 22-74.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen t. vevőinek, ismerőseinek
és jóbarátainak

OLAJOS SÁNDOR

kereskedő
Gradiste, Cal. Ardealului 1.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, vevőinek és
jóismerőseinek

MATUZ rádió műszerész

Blv. Reg. Maria 13.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vendégeinek

MÜLLER KÁROLY vendéglős

Bul. Reg. Ferdinand 27.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek és jóismerőse-
inek

KNAPP kelmefestő

Str. Bratianu 2-4. Str. Ep. Radu 10

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

mélyen tisztelt vevőinek és
ismerőseinek

A. BÖHM. fűszerüzlet

Bul. Reg. Ferdinand 46.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

ismerőseinek, barátainak és
kedves vevőinek

GARLATY vas és fűszerkereskedő

Str. Numa Pompliu 23.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóismerőseinek

RÓZSA TESTVÉREK

kőfaragómesterek

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt jóbarátainak
és ismerőseinek

BUSCHI EMIL

órák és ékszerész
Str. Bratianu, Minorita-palota.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, jóbarátainak, ismerő-
seinek

ASZTALOS JÁNOS

kereskedő
Gradiste, Str. Petru Rareș 50.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

üzletfeleinek és ismerőseinek

HERZOG VILMOS

szállító
Str. Andrei Muresanu 7-9.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

kedves vevőinek és összes ismerő-
seinek

HEGEDŰS JÓZSEF

fűszer- és csemegekereskedő
Str. Colonel Paulian 1.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vendégeinek és ismerő-
seinek

MÁLKA HENRIK cukrász

Csanádibank palota

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

összes vendégeinek és barátainak

BIRÓ FERENC

vendéglős
Arad, Str. Moise Nicoara.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, ismerőseinek

WINTER KÁROLY

fűszer- és csemegekereskedő
Arad, Calea Aurel Vlaicu 23-25.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek

ROSENSTEIN IMRE

fűszer- és csemegeüzlet
Arad, Blv. Reg. Ferdinand 58.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóbarátainak
és ismerőseinek

HAMPEL FERENC

uriszabó

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek

EIBENSCHÜTZ ANDOR

hentes és mészáros
Str. Matei Corvin 5.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vendégeinek és ismerőseinek

COMOTI ADALBERT vendéglős

Calea Aurel Vlaicu 21.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek és jóismerőseinek

CZISZKA IGNÁC

hentes és mészáros
Arad, Bul. Reg. Ferd. 46.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

vevőinek és ismerőseinek

STEFAN LÉNÁRTH

hentes
Főpostával szemben

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

tisztelt pártfogóinak és jóbarátai-
nak

TAMÁS JÁNOS

cipész-mester
Str. Cornel Popescu 10.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóismerőseinek

MÁRTICS FERENC

írói szabó
Strada Bratianu 7.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, jóismerőseinek

ROBITSEK JÓZSEF

fűszer- és gyarmatáru nagykeres-
kedés
Arad, Str. Crisan.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

barátainak és ismerőseinek

JANCSIN MIKLÓS

juh- és báránnyvágó.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

mélyen tisztelt vevőinek
és jóbarátainak

CSTÓTÓ NAGY JÁNOS

ládaüzem tulajdonos
Str. V. Babes 20.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek, jóbarátai-
nak és ismerőseinek

WEIL ALAJOS, műkertész

Blv. Reg. Maria (Neuman-palota).

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóismerőseinek

HOSZPODÁR MIKLÓS

kelmefestő
Str. V. Stroiescu 13.
Üzlet Str. Eminescu 3.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vendégeinek, jóbarátainak
és ismerőseinek

ÖZV. VADNAY LÁSZLÓNÉ

vendéglős
Piața Catedralei 9.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves 600 le... 440 le | Negyedévi 210 le
Féléves 300 le... 220 le | Egy hónapra 70 le

Hová lett a tavalyi hó..?

Nem akarom elküldeni ezt a pazar hóesést. de az idén, azazhogy a jövőre történik meg először, hogy nyugodtan felelhetünk arra a kérdésre: **hová lett a tavalyi hó..?** Az uccán van könyörgöm, az uccán, nem azért mintha rosszul seperné el az a néhány száz munkanélküli, akiket egyenesen erre a célra alkalmazott a város, hanem azért mert — hála a felettünk összegyűlt tömérdék szürke hófelhőnek — szombat, — a tavaly — egész napon keresztül vígan hullott alá a millió és millió, vagy billió és billió hópehely.

A híres fehér takaró és csillogó szánok seregére nemcsak valamely orosz tárgy hangosfölből elevenedett meg, hanem Arad uccám láthatjuk, akár premier planban és a tavalyi hó a maga sápadt fehérségében ott porzik az uccákon. A szánosok alaposan ki is használják a friss konjunktúrát. Kiderült ugyanis, hogy a szán olyan luxus, hogy az autótaxi olcsó, nehézkes bérkocsj a síkló faalkalmatlanságához képest. Az újra kiderült, hogy egy egész sor szán-tulajdonos már megcsinálta az 1939-es év eddigi legjobb üzletét. **Ők azok, akik felfedezték, hogy háová lett „a tavalyi hó” és — vígan keresnek is rajta..** (hér—)

— **AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA** az újévi követőleg kedden, 1939. január 3-án reggel jelenik meg a szokott időben. Ezuton kívánunk kedves előfizetőinknek, olvasóinknak, valamint l. t. hirdetőinknek jóegészséget, szerencsét és **BOLDOG UJ ESZTENDŐT!**

— Kinevezték a Straja Táril tartományi parancsnokait. Fővárosi lapjelentések szerint megtörtént a Straja Táril tartományi parancsnokainak kinevezése. Temes tartomány strajer-parancsnoka Nedelcu C. tanár, munkatársal pedig V. Mioc tanfelügyelő és Constantinescu Veturia tanárnő.

— Vasárnap délelőtt 10 órakor indul el Daladier Korzikára. Párisból jelentik: Daladier miniszterelnök vasárnap délelőtt 10 órakor indul el Párisból korzikai és északafrikai útjára.

— Volt francia hadügyminiszter a francia—szovjet egyezmény ellen. Párisból jelentik: Fabry francia szenátor, volt hadügyminiszter vezércikket írt egyik párisi lapban és annak a reményének adott kifejezést fejtégetése során, hogy 1939-ben Franciaország végkérvénesen fel fogja szabadítani magát a kommunizmustól. A mostani év is már a kommunizmus teljes vereségével zárult. A jövő év azonban a francia—szovjet egyezmény alkonyát kell, hogy jelentse. Daladier miniszterelnök ebben az évben remélhetőleg még eredményesebben fogja folytatni a küzdelmet a kommunizmus ellen.

— Csütörtökön tartják meg a „pénteki” hetipiacot. Aradváros közigazgatási ügyosztálya ezuton hozza a közönség tudomására, hogy a január hatodikai vízkereszt-ünnep miatt a pénteki hetipiacot egy nappal előbb, január ötödikén, csütörtökön rendezik meg. Itt írjuk meg azt is, hogy a közigazgatási ügyosztály felkéri a háztulajdonosokat, gondoskodjanak a járdák állandó tisztántartásáról s fokozott figyelmet fordítsanak a hó eltakarítására.

— **UJÉV NAPJÁN AZ ÖSSZES BORBÉLYMŰHELYEKNEK ZÁRVA KELL TARTANIUK.** Mint ismeretes, a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény módosítása módot adott arra, hogy azok a borbélyok, akik ezt előre bejelentik a munkafelügyelősen, vasárnap délelőtt nyitva tarthassanak és ezzel szemben hétfőn délelőtt ne dolgozzanak. Idén tudvalevőleg újév napja vasárnapra esik. Ezzel kapcsolatban az aradi munkafelügyelőség figyelmezteti az érdekelteket, hogy újév napján szigorított munkaszünet van, így tehát ezen a napon egyetlen borbélyműhely sem tarthat nyitva.

— **Közhivatali szünet.** Bucarestből jelentik: A közhivatalok újévi szünete péntek este kezdődött és 1939. január 2-án, hétfőn este ér véget.

— **Az összes nyugdíjasok figyelmébe!** A „Societate pentru Ajutor Mutual a Pensionarilor din Arad si Judet” (Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyző Egyesülete), Boulevard Regele Ferdinand No. 37 Egyesületünk elhatározta, hogy a „Nemzeti Ujjászülés Frontja”-ba belépünk. Felhívjuk az összes nyugdíjasok figyelmét arra, hogy belépési nyilatkozatokat irodánkban vannak. Szíveskedjenek a nyugdíjas urak irodánkban jelentkezni minél előbb, hogy a nyilatkozatokat aláírják. Teodor Stan, elnök.

— **Eljegyzés.** Bartlenczky Böske (Arad) és Weber László (Schöndorf) jegyesek. Zoltáni Dezső és Balcsó Ilonka jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Dobriceanu Mihail ezredes, Arad megye prefektusának újévi jókívánásai a város és a megye lakosságához

Arad megye köztisztelőnek örvendő prefektusa, Dobriceanu Mihail ezredes az elmúlt nap folyamán annak közlésére kérte föl lapunkat, hogy tolmácsoljuk újévi jókívánásait a város és a megye egész lakosságához, amelynek őszinte boldogulást, szerencsét és jóegészséget kíván.

— **ESKÜVŐ.** Nagy Zoltán Arad—temesvári unitárius lelkész és Wessely Ibi urleány szombaton tartották esküvőjüket a temesvári Dóm-téri lutheránus templomban. A szimpatikus fiatal párt számosan keresték fel őszinte szeretencskivánataikkal Aradról is, hol az unitárius lelkész őszinte szeretetnek és nagybecsülésnek örvendő hívei körében.

— **VEDELEM A MUSTARGAZ ELLEN.** Londontól jelentik: Az angol haditechnikusoknak sikerült a mustárgáz ellen hatásos védekező eszközöket szerkeszteni. Az eddigi gázálcok nem védtek meg a mustárgáz ellen, amely azonkívül a ruhán is áthatott. Az új találmány különleges vázszonnal bélelt ruhából áll, amely katonai személyeket épp úgy, mint a polgári lakosságot is tökéletesen megvédi a mustárgáz romboló hatása ellen. Acélsakkal ellátott gázmaszk és különleges oxigéntömlő egészíti ki a felszerelést.

B. u. é. h.
T. VEVŐINEK ÉS ISMERŐSEINEK
SZMUTNY
nőidvát- és kegyekereskedő
Str. Metianu 2.

— **Krilenko szovjet-főállamügyészt kizárták a kommunista pártból.** Moszkvából jelentik: Krilenko Miklós volt főállamügyészt igazságügyi népbiztos és a vörös hadsereg egykori főparancsnokát lustaság és párterkölc sorbitása miatt kizárták a kommunista pártból.

— **KÉMEK ELLEN VEDEKEZIK AZ EGYE-SULT-ALLAMOK.** Washingtonból jelentik: Az Egyesült-Államok területén minden lehető módot felhasználnak a kémkedés elhárítására. A legutóbbi kémkedési per tárgyalása folyamán kiderült, hogy igen sok külföldi is bele volt keverve a bünszövetkezet üzembe. (Rador.)

Tevékenység

— **Láttam, uram, hogy ön sirt, amikor a leányom az olasz dalokat énekelte. Ön talán olasz?**
— **Nem, kérem. Énektanár vagyok.**

„DERITSE KI!”

Teljesen újszerű, páratlanul érdekes rejtélyjáték közlését kezd meg ma az Aradi Közlöny. Ramsey Kenyon, a Scotland Yard detektívje Amerikában tartózkodik és onnan küld naponként ravaezul megfogalmazott jelentéseket főnökének, Sir Albert Wiggins főfelügyelőnek Londonba. A jelentésekből rekonstruálható egyes szenzációs bűnesetek egész tényállása a nyomozással együtt — és az olvasó feladata, hogy megtalálja a fogas bűnügyi problémák megoldását, amely a táviratok szövegének alapos tanulmányozása és némi lejtörés árán mindig megállapítható. A mai távirat problémájának megoldását január 12-én megjelenő számában közli az Aradi Közlöny.

Ramsey Kenyon első távirata a következő:

— Sir Albert Wiggins főfelügyelő New-Scotland Yard London stop Clara Ewans kabátját és kalapját partra vetette a víz Brent csónakházánál stop Csákiyakkal kihuzott holttest felén és baloldalán sérülések de halál oka fulladás stop Robert Allen állítása szerint a folyó közepén csónakházzal szemben eveztek mikor két motorcsónak haladt el mellettük nagy hullámot verve stop Clara megrémült és felborította a csónakot stop víz sodra itt igen erős s minthogy sötét éjszaka volt Allen azt állítja hogy nem látta Clarat a vízben stop Két órai késéssel tett jelentést rendőrségen amit azzal magyaráz hogy partra uszva elájult stop Itten rendőrség elfogadta Allen védekezését mig én bebizonyítottam hogy hazudik stop

RAMSEY KENYON

Milyen egyszerű következtetéssel állapította meg Kenyon detektív, hogy Allen hazudott és ennélfogva felülő Clara Ewans haláláért?

Megfeltések január 11-én déli 12 óráig küldendők be az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. A vidéki megfektők esetében a posta pecséjének dátuma a mérvadó. Az elkésve érkezett pályázatokat nem vehetjük figyelembe. A pályázathoz mellékelendő a „Deritse ki!” rovatcímünk feje.

— **A Szentszék részvéte.** Bucarestből jelentik: Casulio pápai nuncius a külügyminiszeriumban átadta a Szentszék részvét.áviratát a galati-i vasuti szerencsétlenség fölött.

— **Újév első napján a római katolikus Istenisztelek sorrendje.** Reggel a 7 órai szentmise után magyar, a 8 órai szentmise után német szentbeszéd. Oltáregyesületi szentségimádás Szentségkítétel a 10 órai nagymise után. Délután 6 órakor szentbeszéd, utána litánia Jézus szent Szívéről és szentségbetétel.

— **Orvosszavatas.** Pintér Margitot és Pintér Miklóst a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen december hó 23-án az orvostudományok doktorává avaták.

Újéve nagyon olcsón kaphatók:

Gyermek fotelek, idétek, bóröndök, kézimunkakosarak, ródlik és mindenféle kék, kosarak

KREBS & MOSKOVITZ cégnek Arad, Új Nevezés-ház

— **Halálozás.** Wirth János nyugdíjas rövid szenyvéds után 88 éves korában elhunyt. Temetése január 2-án délután 3 órakor lesz a Felsőtemető halottasházából.

— **Tólán Lajos, ismer: aradi sportember 32 éves korában hosszas szenvedés után szombat délután 6 órakor elhunyt. Temetése hétfő délután megy végbe a Sava Raicu-ucca 166. számú gyászszobából.**

— **A magas vérnyomás és a vérkeringési zavara kezelésénél reggel éhgyomorrra egy kis pohár természet „Feronc József” keserűvíz sokszor nagyon jót tesz mert a bélműködést csakhamur elrendezi, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felírassza és ezáltal igen kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.**

— **Felejtsse el buját-baját legalább néhány óra és jöjjön el az SCA—EKE turistá által január hó 14-én a Fehérkereszt termében rendezendő táncestélyre. A rendezőség mindent el fog követni, hogy a résztvevők kivétel nélkül jól érezzék magukat s hogy egy kedves, felejthetetlen est emlékével gazdagodjanak. A nagy nyereségi lehetőséget nyújtó tombolajátékos kívül, különféle meglepetések várják a közönséget s olyan hangulat, mellyel csak a turisták táncestélyén lehet találkozni. Estélyi öltözetről nem kell gondoskodni.**

Boldog újévet kíván
tisztelt vevőinek, jóismerőseinek.

Lantos József
nőidvátkereskedő, Str. Bratianu 9.

Madridi álom

Irta: PÁLÓCZY HORVÁTH GYÖRGY

Álmomban Madridban jártam az éjjel. Azt hiszem, sokan vannak a világon, akik ébren és álomban, villamoson és hivatalban szintén hosszú időket töltenek mostanában a spanyol fővárosban, a lángoló madridi házak között, amelyek üstös árnyékot vet Európára. A valóságban még nem jártam Madridban és erre az élményre épp úgy készültem, mint ahogy számítok arra, hogy elolvassok sok-sok remek könyvet, amelyet még nem olvastam, megismerkedem kitünő emberekkel, akiket még nem ismerek, elmegyek képtárakba, talán látni fogom egyszer Indiában a Taj Mahált és Rio de Janeiro előtt azt a hatalmas sziklát, amely annyit ioglatkoztatja képzeletemet.

Az évszázados Madridot már nem láthatom többé. Történelmi légkörű uccáin legendás épületek fücsös romjai hevernek, hidjait felrobbantották, vagy felrobbantják, képtárai felett gyújtóbombás repülőgépek keringenek és lakossága pusztul. Egyszer talán fogok látni egy Madridot, új, más emberek, új, más Madridját.

Mindez, persze, mellékes, személyes sirám. Most nem is erről akarok beszámolni, hanem az álomról. Sötét volt, a nagyváros távolban parázslott, a háboru nyugtalanító éjszakai hangjai süvitettek, dömböltek, vijogtak, kattogtak a mélyben. Hegyen lehettem, repülőgépen, vagy felhő peremén, nem tudom. Lassan derengeni kezdett és ekkor észrevettem, hogy valaki ül mellettem. Lecsüggesztett fejjel ült és a mélybe nézett. Beszélt.

„Madrid a hazám. Egyik temetőjében fekszik anyám, a másik temetőben feleségem és gyermekeim. Amott, ha jobb volna a szeme, látná az iskolát, ahol irni-olvasni tanultam s ott van az a park, ahol először lettem szerelmes. Látja azt a feketeséget ott a Puerta del Soltól balra? Ott volt a régi kórház, ahol a kislányom született“.

„Elgondolom, hogy ötven év alatt mennyit jártam ebben a városban! Ha a cipőmön elpusztíthatatlan, örök fehér kréta lett volna, akkor ez a város be lenne hálózva lépteim nyomával. Most látom a hálózatot. Fehér pontsorok egymást át, meg átszelő végtelen sorát. Lábnomaimban benne az egész életem, amely ebben a városban történt. Látja ott a külvárosban, jobboldalt, ahol most a tankok állnak, a mezőn körbe-körbe haladnak a lábnomok. Régen volt, nyálkás, esős októberi nap, esőkabátban voltam, boldog és boldogtalan egyszerre. Mellettem egy fiatal nő haladt, aki később a feleségem lett. Arcunkat verte az eső, cél nélkül járkáltunk. Amikor kiértünk a mezőre és körben imbolyogtunk, épp arról beszéltem, hogy nekünk össze kell kerülőnk. Megcsókoltuk egymást s akkor mondtam neki, hogy a mérhetetlen idő tengerében ez az a pillanat, amelyért érdemes volt élni. A körök aztán tágulnak, akkor már gyorsan járunk, mert én tervekről beszéltem, arról, hogy miképpen tudom házasságunkat lehetővé tenni“.

„Mennyi fehér vonal! A nagy fehér utak az élet megszokottját jelzik: az utat a szülői ház és az iskola, lakásom és az üzletem között. De nézzen arra felé a Manzanaros mentén, ott egyszer... Igen, ott akartam öngyilkos lenni, amikor azt hittem, hogy üzletem csődbe jut. Hajnalig jártam ott s akkor eszembe jutott, hogy reggelizni kell. Mert reggelizni fontosabb, mint meghalni és aztán az üzlet is rendbejött. Ez nem is volt olyan régen. Akkor bankokhoz, pénzemberekhez vezettem a fehér vonalak. Rendrehoztam az üzletet, dolgoztam és építettem. Azt akartam, hogy nyugodtan élhessek, itt, Madrid környékén szerettem volna egy kis házat venni, ahonnan délutánonként bejárhatok a városba, sétálhatok, elüldögélhetek a kávéházakban. Hígyje el, Madrid olyan volt, mint a lakásom, a hálósobám. Mindenütt otthon voltam itt. Most ugylátszik, nem sok marad meg az otthonomból. Nem akarok panaszkodni, bizonyára mindenkinek igazsága van. Igazuk van a jelkékeknek, akik nem akarják a régi Spanyolország pusztulását, akik még akarják őrizni a hitbizományokat, a pompás nagybirtokot, akik királyt akarnak és régifajta hazafiságot. Igazuk van ezeknek is, akik most uccáról-uccára hátrálva védekeznek a városban és harcolnak azért, hogy a földbirtokokat felosszák, hogy a munkásoknak és parasztoknak emberibb élete legyen. Én egyszerű boltos vagyok. Nem értek ezekhez a dolgokhoz és betegségem miatt harcolnom sem kell. Csak ülök itt és nézem Madrid pusztulását. Néha azt hiszem, hogy álmodom. Hát a házakat miért építik? Nem azért, hogy megvédjék az embert a külvilág ellen? A fagy ellen és a hőség ellen? Hát a városokat miért építik? Miért lettek városi szervezetek, bíróságokkal és vendörősegekkel, ha nem azért, hogy a város lakosságának élete és vagyona biztonságban legyen? Hát mit vételetem én és

mi sokan, hogy mindaz, amiért dolgoztunk és megszenvedtünk, most rombadőlön? Micsoda betegség támadta meg az embert, hogy így tönkretesz mindent, améért az ember él?”

„Látja, uram, ezt a várost? Ez most öngyilkos lesz. Itt ülök és várom, hogy ott a Manzanaros közelében a Pasco del Roseles házai egyszerre csak meginduljanak és sikolva belevessék magukat a folyóba. Várom, hogy az utak hirtelen kigyózni kezdjenek és fetrengeni, mint a megkínzott állatok“.

„Kisfiu koromban sokat jártam abba a kis parkba, a mai egyetemi negyed közelében. Látja, mennyi kis lábnom vezet oda? Abban a parkban szokott játszani egy másik fiu, gazdag gyerek lehetett, emlékszem, rövid nadrágjából olyan rózsaszínesen dagadt ki a combja, mintha prágaiszonka lenne. Ez a fiu előkaparta a földből a nagy, piros földi gilisztákat és görgette a sarka alatt. Nem ölte meg egyszerre, csak lassan nyomogatta ki belőle az életet és a sarokkal megtiprott gilisztá fetrengött kinyában. Így kinlódunk mi is, ahogy lassan eltörpítják ezt a várost és eltörpítják az életünket. Mert új, más fiatal emberek még felépíthetnek itt egy új, más fiatal világot; kell is bizonyára egy olyat építeni, amelyben ilyen öngyilkosan ostoba tragédiák nem történhetnek. Talán jó is, hogy ez a beteg világ elpusztul, hogy helyét adjon egy egészségeseznek. De mi, a régi világ régi emberei, elpusztulunk most, elpusztulunk ezzel a várossal, amely a hazánk volt“.

Most egyre halkabban beszélt, az álom elmosódottá vált, mint ahogy szokott az ébredés előtti percekben. Szemem zuhant Madrid felé, már egész közel voltak a marokkóiak és idegenlegionáriusok, akik három tank mögül szuronyal és kézigranáttal rohantak előre. Egyszerre megtorpantak, mert lehért lábnomokhoz értek. Egy esőkabátos fiatalember megcsókolta a lányt, de a házak tetejéről gépiegyverek tüzeltek.

B. u. é. k.

igen tisztelt vevőknek és jóismerőseinek

Gárdonyi szaklátszerész

Arad, Blv. Reg. Maria 22.

— Az angol—ceh—szlovák hitelbank vette meg a Skoda-művek eddigi francia részvényeit. A Skoda-művek hivatalosan jelentik, hogy az eddig a francia Schneider—Creuzot-csoport tulajdonában levő részvényeket az angol—ceh—szlovák hitelbank vásárolta meg.

Szakszerű arcpótlás, estélyi kikészítés

LUX hölgytoadrász-szalon

Cosmetikai osztályán,

(Minorita-palota).

— A Szentgyörgyi-cég husz darab ajándék selyempaplanait a következő számok nyerték: 158, 649, 528, 686, 893, 155, 720, 118, 204, 499, 546, 105, 108, 930, 247, 650, 664, 781, 573, 566.

Boldog ujevet kíván

mélyen tisztelt vevőknek

MEINL Gyula

kávébehozatala Arad.

— Székrekedésben szenvedő bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bélmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet csakhamar megéléntíti, az emész őcsatornájában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg meg orvosát.

Boldog ujevet kíván

nagyrabecsült vevőknek és ismerőseinek

M. Stern-cég

Mész, fa, építőanyag kereskedő, Blv. Regele Ferdinand 56.

Boldog ujeztendő

kiván t. vevőknek és ismerőseinek

SELECT BONBONERIA

Vajása Imre

Boldog és szerencsés
ujesztendő kivánnak

Ruttkay & Botye

fehérneműkereskedők.

Az AMEFA nagybálját január 21-én rendezik meg

Az AMEFA hagyományos nagybálját január 21-én rendezik meg a Boulevard (Központi) összes termeiben. Hetek óta munkálkodik az AMEFA nagyszabású rendező gárdája azon, hogy ez a hagyományos bál minden tekintetben a legfényesebben sikerüljön. A bál előmunkálatai már annyira előrehaladtak, hogy meg lehet állapítani: az AMEFA most következő báljának sikere valószínűleg eddigi bál sikerét messze felül fogja múlni.

Számtalan kedves ötlet és meglepetés vár a minden bizonnyal nagy számban megjelenő közönségre, mivel a lelkes rendezőgárda időt és fáradságot nem kímélve, egy feledhetetlen bál éjszaka emlékével akarja emlékeztetessé tenni — mint a multban is — idej hagyományos nagybálját.

A zenét az országos viszonylatban is elsőrendű, pompás Lammert—Léval-jazz-zenekar fogja szolgáltatni, de a cigányzene kedvelői is egy elsőrendű cigányzenekar hangjai mellett szórakozhatnak kiválóos virradatig.

A kitünő ételek és italok állanak a közönség rendelkezésére. Lesz szépségszerverny, táncverseny, tombola és számtalan más ötletes szórakozási lehetőség, melyek mind azt a célt fogják szolgálni, hogy a megjelent közönség egy igazán feledhetetlen éjszaka emlékével távozzon.

Az AMEFA lelkes rendezőgárdája minden lehető elkövetett a megjelenő bálozó közönség érdekében, most már a bálozó közönségen múlik az, hogy megjelenésével, hangulatával és az összes szórakozási lehetőségek kihasználásával az AMEFA hagyományos nagybálját a bál éjszaka legsikerültebb multságává avassa.

— Serdülő fiúknak és leányoknak adjunk időközönként reggel felkeléskor egy-egy pohárrnyi természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert gyomor-, bél és vértisztító hatásának gyakran igen fontos eredményeket köszönhetünk. Kérdezze meg orvosát.

— Január 15-ikén a Kölcsey Egyesület a Kulturpalotában megnyitja 1939-ik évi előadássorozatát, Ady Endre élő lelke fog szólani nagyszámu hűveikhez halálának huszadik évfordulóján. Hívott teltségek idézik a teremő magyar lélek nagy tehetségét. Tabéry Géza ro-

B. u. é. k. az összes rendelőknek, pártfogóimnak és jóbarátainak

Hannauer Mihály bádógos és szerelő.

könlélek az írásművészetben Ady tehetségével és sok közeli szerzett emléke kapcsolódik ennek a magyar üstökösnek az útjához. Tabéry kiváló eibeszlő is, a Kölcsey Egyesület tagjai tehát január 15-ikén kivételes

uj cserépkályháját,

régi kályha- és takaréktűzhelyét szakszerűen és garancia mellett Keller József kályhaszakja át

Str. Marasesti 9. szám.

szellemi évezetben fognak részeseit. Ennek a szellemiségnek az erejét növelni fogja színtársulatunk közveti inszavu drámai művésze: Kovács György a kilenc Ady-verssel és Emőd Tamásnak azzal a megható költeményével, mellyel „Itt nyugszik“ címen emléket állít.

Boldog ujeztendő kíván

igen tisztelt vevőknek és ismerőseinek

Sándor István cipőkereskedő,

Reg. Ferdinand 11.

STAR cipőgyári lerakata

totti Adynak. A magunk aradi költője, Balogh Ernő is melegszenő virágot szór majd Ady költőpályájára. De los-keretbe fogják foglalni a magyar szónak ezeket a szépségeit. Űrmösi Jenő tanár, a római katolikus liceum igazgatójának énekkarával és Várfalvi Elza szopránja.

Gyapjuzem, Bulev. Regele Ferdinand 55. sz. a legjobb paplan, gyapju- és szőnyeg-tonal kapható.

Ottrok Ferenc tenorja, Dávidházy Kálnán tornaegyesületi zenekari kísérettel. Az előadásra a tagizolványokat a pénzeszedő házhoz viszi, újonnan jelentkező tagok Sándor Ferenc könyvkereskedésében kapnak igazolványt. A Kölcsey Életiskola január 18-án dr. Kteuner Miklós előadásával folytatja előadásait.

Rádió készülékek és javítások

Villanyserelés legolcsóbban.

SCHWARTZ ÁRPAD műszerész, Arad Str. J. Petran 1.

Rádiók 125 lei

heti részletfizetésre kaphatók. Gyári lerakat: Strada Marie Chendi 9., udvari raktárban.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

1938. a Gazdasági Egyesület szemszögéből

Mielőtt rátérnék az Erdélyi Gazdasági Egyesület aradi elmúlt évének jelentősebb eseményeire, leperegnek ismét lelki szemem előtt az elmúlt esztendő képi és két jelentéktelennek tűnő epizód ragad meg. Elnök urunkkal történt a nyár folyamán, amikor néhány gazda társaságában a városba jött, hogy egyik tanítványa, egy fiatal, sudár legény megmutatta neki nemrég ajándékba kapott óráját, beszámolt neki örömről, mintegy azt jutattva kifejezésre, hogy osztozzék egyszer az örömeiben is és ne csak a nehéz gazdaterheket se gitsen viselni.

A másik eset egy sertés-kiosztásunkkal kapcsolatban történt. Tíz darab tiszta faj közép-York sertés kiosztását irányoztuk elő egyik községünkben de „ember tervez, Isten végez”: nem jutott belőlük csak hét rendelgetésük helyére. A disznók kiosztásával azt a gazdát biztuk meg, aki legmélőbb lett volna arra, hogy a kedvezményes akció előnyeiből részesüljön. Bevallom, kissé izgatottan vártam sorait arról, hogy miképpen hidalta át a felmerült hiányt és miképpen járt el. Rövidesen megkaptam levelét, amely minden várakozásomat fölmulta. Azt írta, hogy az isteni parancs szerint járt el: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.” Saját magának és közeli rokonainak a sertésekből nem juttatott, hanem azokat a leginkább rászorultak között osztotta ki. Lemondásával, önzetlenségével példát mutatott és elmaradtak a szokásos panaszok és zúgolódások.

Az az érzésem, hogy míg gazdakörünk tagjai közt ilyen gondolkodású gazdák vannak, jövője van a testvéri együttműködésnek és az elvetett magvak jó talajba hullanak.

A talajvizsgálatot követi a vetés, térjünk át tehát egyesületünk múlt évi működésének ismertetésére.

Az év februárjában tartotta központunk vetőmag kiállítását, melyen több gazdakörünk és tagjaink közül is számosan nyertek elsőosztályú kitüntetések. Tavaszi vetőmag-akciónk során sokan részesültek egyik kitűnő gazdánk arany éremmel kitüntetett Fleischmann-féle tengerijéből. Az év folyamán az arad-tanyai és kisiratosi gazdakörreink rendeztek nagyobb szabású gazdasági kirándulást. Előbbiek dr. Konopi Kálmán elnök ur odvosi magnemesítő és Nesnera Géza ur tejgazdaságát, utóbbiak Purgly László ur mintagazdaságát tekintették meg. Közbenjárásunkra két ágyai és egy erdőhegyi gazdaifjait vettek fel a csombordi gazdasági szakiskolába.

Őszi vetőmag akciónk során 289 métermázsza odvosi és bankuti nemesített vetőmagot osztottunk ki.

Tenyészállat akciónk során egyik aradmegyei gazdakörünknek sertéseket, Temes megyében Majláth községnek egy fajtiszta Siementhalik bikát közvetítettünk.

Négy községben alakítottunk gazdakört, június 12-én Székudvaron, június 29-én Nagyvarjason, október 23-án Zimándufalun és december 4-én Feketegyarmaton. A jelenben gazdakörreink száma huszra emelkedett és munkánkat főként ezen gazdakörök kiépítésére, továbbfejlesztésére fordítjuk.

Az év első negyedében öt gazdasági tanfolyamot tartottunk és ismét öt tanfolyamot szerveztünk ez idénre is. Ezek közül az arad-tanyai már december hónap folyamán lezárult, megtartásra várnak a kisperegi, borosjenői, székudvari és siemonyifalvi tanfolyamok.

1939. február 27-én nyílik meg Erdőhegy községben hat hetes női háztartási tanfolyamunk, amellyel gazda családaink női tagjait is szakszerűen óhajtunk képezni. Természetesen nagy örömmel vesszük és helyet adunk a városi jelentkezőknek is. Előadásra kerülnek: szabászat, varrás, gyermeknevelés, főzés, kertészet és sertéshizlalás. Ezen tanfolyamunk iránt a távolabbi megyékből

is nagy az érdeklődés, a napokban egy hunyadme-gyei leány kérte felvételét.

A gazda érdekek támogatásában erős támaszt kapunk Mezőgazdasági Részvény társaságunktól, amely gazdáinkat jó és olcsó gépekkel látja el és a lehetőséghez képest felvásárolja terményfeleslegüket.

Lezárulnak az év eseményei és a határkőnél ismét köszönettel kell adóznom kisgazda társadalmunknak, hogy egyesületünket annyira bizalmába, szeretetbe zárta. Kérem megértésüket a jövőben is, mert csak igazi gazdaöntudattal, testvéri közös munkával tudunk előre haladni és lesz boldog az új esztendő.

BORNEMISZA KAROLY
az aradi EGE-jiók titkára.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet aradi fiókjának közleménye

Ujév napján

A csillagászati ujév nem esik össze a naptári ujévvél. Az év mélypontja: a legrövidebb nap december 22-én, azon a napon van, amelyet a kalendárium tél kezdetének nevez. A Föld északi féltékéje ezen a napon kap legkevesebb fényt, legkevesebb meleget uralkodó csillagától: a napól. Ettől kezdve egyre világosabbak, egyre hosszabbak lesznek a napok. az első időben: vizkeresztig, ahogy a régi mondás tartja, csak olyan napi növekedéssel, mint amekkorát „a szunyog ásit”, de ettől kezdve már olyan iramban, mint amekkorát „a szarvas ugrik” s így megy az év fejlődése megzavarhatatlan következetességgel tovább, június 22-éig, a leghosszabb napig, amelyet a kalendárium a nyár kezdetének nevez.

De vajon miért választottak a naptár régi tervezői ujév napjául egy másik napot? Hiszen milyen szép lett volna karácsony és ujév ünnepe. ugyanarra a napra tenni és a kisdéd Jézus születésnapját a megszülető esztendővel együtt ünnepelni s együtt kisérni tovább, a kifejlődés összes fokozatain keresztül...

Amde a rég naptárak mesérei nemcsak a csillagászatban jártas tudós emberek voltak de ismerték az emberi lélek különféle szükségleteit is. Tudták azt, hogy a lélek egyszerre csak egyféle érzéssel szeret meglenni és nem szívesen keveri a különböző hangulatakat.

Karácsony ünnepe a szeretet, megnyugvás, öröm napja. Kiragadja az embert köznapi életéből, azt élteti benne, ami csupa lélek, napi gondoktól, anyagiasságoktól, kellemetlen emlékektől mentes tiszta és tenézés. Ragyogást, hitet, bizalmat, megnitt érzéseket kívánunk ezen a napon saját magunkban és magunk körül mindenütt. Zavartalanul akarunk ünnepelni és úgy érezzük, hogy az elmúlt év munkáival, megpróbáltatásaival, nehéz küzdelmeivel, derekas nyelvtársaikkal rászolgáltunk egy ilyen ritka, drága ünnepnapra. Egyszer egy évben legalább megengedjük magunknak azt az élményt, hogy egy rövid, tiszta álmot álmodjunk az emberi boldogságról... Ezt a jogunkat elismerték a naptár tudós mesérei is és nem akarták a szép álmot megzavarni.

Az ujév ünnepeinek hozzácsatolása megzavarta volna a karácsonyi ünnepet. Mert hát igaz, hogy az újévet is ünnepekként érezzük. De másféle ünnepek. Inkább az eszünk, mint a szívünk ünnepeinek. Felsőrakoznak ilyenkor előttünk a múlt év jó és rossz tanulságai. A jövő év tervei, reményégei, aggodalmi. A készülő évvégi számadások, ha ezen a napon nem is vesszük elő őket, mégis az asztalról földizű, többször sötét, mint világos sugárzást küldenek felénk. S akármilyen derűlő természetűek legyünk is, valljuk csak be, hogy az újév ünnepe nem csupa hit, bizalom, jóreményesség és átszellemült Istenézés...

Ha mi, gazdák, visszatekintünk a múlt év eseményeire és fűrkésző pillantással akarunk valamit elkép-

zelni abból, amit számunkra a jövő év hozni fog, meg kell állapítanunk, hogy azok a jó reménysegek, amelyeket a legutóbbi évek táplálni kezdtek, bizalomteljes utjukban mintha megtorpantak volna. Egy jó termés, a készletek felhalmozása a nagyvilágban, elég volt ahhoz, hogy buzatermelésünk jövedelmezőségét vétségessé tegye, hogy a piaci árat a termelési költség szintjére szállítsa alá. Bajok vannak az állatértékesítés körül is. A közterhek nem csökkennek. Az ipacikkék árai nem igazodnak a mezőgazdasági termények áralakulásához.

De ne essünk kétségbe. És főleg: ne legyünk kicsiny hitűek gazdaszervezkedési mozgalmunk iránt. Minél több nehézséget rejtget számunkra a jövő, annál nagyobb szükségünk van az összefogásból származó megerősödére, arra, hogy azt, ami hiányzik és ami javításra szorul bennünk és körülöttünk, minél világosabban lássuk és hogy a helyzetünk megjavítására szükséges teendők minél egységesebb, erőteljesebb akarattal, a gazdatestületi érzésnek minél ellenállhatatlanabb lendülettel tudjuk elvégezni.

Szeretettel kívánunk boldog új évet összes gazdai társainknak: azoknak, akik már csatlakoztak hozzánk és munkánkban legjobb tehetségük szerint résztvettek, de azoknak is, akik még bizalmatlanok irántunk és nem hiszik, hogy szervezkedésünkkel lendíteni tudjunk közös gazdasorsunkon. Reméljük, hogy ez a kételkedés a jövő év során megszűnik és hogy mához egy évre őket is, mindnyájukat tagjaink sorában fogjuk látni és részvételükkel megerősödvé, végre is kivívhatjuk sokatszenvedett gazdatársadalmunk életojait és a társadalom és az állam egészének is csak javára szolgálható boldogulásukat.

A LEGJOBB BUTOROK A LEGSZEBB BUTOROK csak
BUDACSEK-nél, Str. Motianu 14.
Allandó nagy kiállítás. Tervezői
megrendelések a legújabb minta albumokból.

— Értekezletet tartottak az északi jegybankok kormányzó, Svédország, Dánia, Norvégia és Finnország jegybankjainak kormányzó értekezletet tartottak Stockholm-ban. Az értekezleten az északi államokai érdekpénzügyi és valutai kérdéseket vitatták meg. Behatóan foglalkoztak az angol valuta jövővé helyzetével is, amely közelről érinti az északi államok valutáit, mert hiszen ezeket évek óta a fonthoz kötötték. Végül pedig megtárgyalták azt is, hogy Finnország megkezdte a jegybank aranykészletét.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengerentúli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a
Hamburg-Amerika Linie
modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)
Középamerikába
Délamerikába (Chile, Peru)
Ausztráliába, Aziába
és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányt és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a
Deutschen Afrika-Linien
hajóival.

Információk és prospektusok a
Hamburg Amerika-Linie
S. A. R. képviselőtől:
Künstler Utazási Iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-80.

Legújabb divatu

férfiöltönyök, télikabátok

legolesóbban készülnek

Angerer Sándor

uriszabónál

Márósesti- és Consistorial-
uoca sarok.

HELLAS táncos tea-estély január 28-án. Dacia

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Farsang küszöbén

Elmult a karácsony, elmult a Szilveszter, de ezek a gondok után máris nyakunkba a bál szezon, a farsang gondja.

Egy kicsit ma már kiment ugyan a divatból a bál fogalma, ma nem igen báloznak az emberek, ma nincs olyan romantikus varázsa a bálnak, mint nagyanyáink korában volt, de azért biztosan akadnak ma is még fiatal lányok, akik még hisznek a bál varázsában és lázasan készülődnek a farsangra (persze, Isten őrizz, én nem akarom senkinek sem elvenni a kedvét.)

A nem épen szép vidámító bevezetés után nézzük meg, hogy mit hoz a divat 1939. farsangjában.

Fiatallányoknak mindig túll volt a földi-vatjuk, és ez megmaradt az idén is. Olcsó is, habos is, fiatalos is és nagyon szép. Igaz ugyan, hogy magamnak mondok ellent, amikor azt írom, hogy olcsó, mert például a mai túllruhák legnagyobb része 35-40 méter túllból készül. A legszébb ilyen ruhakölteményt Patou-nál láttam: halványkék túll csavart vállpántos felsőrészrel, 32 méter anyaggal, a szoknya, amely mint a régi krinolinok apró kis behuzott kis rüszkkel volt részekre osztva és minden harmadik részecskében egy-egy ezüst flitter volt. Egy flitter rózsza volt a maneken hajában és ezüst cipő egészítette ki ezt a csoda szép ruhát.

Persze sokkal olcsóbban is ki lehet hozni, szép bálruhákat, nem ilyen dús szoknyával ugyan, de azért, úgy hogy még is elfogadható legyen. Van-

A nő kincse a szépsége; Tița Bugnariu
HA MEG AKARJA TARTANI,
KERESSE FEL KOZMETIKAI SZALONJÁT

Divatposta

Vidéki kislány. Köszönöm kedves levelét, örülök, hogy tanácsaimnak olyan jó hasznát veszi. A beküldött szürkebunda képéhez a következő ruhát ajánlom: csináltasson egy halványszürke szövetruhát, teljesen szűk felsőrészrel, áll alatt két nyelvecskével, hátul piros cipzárral, piros bőrvél, hosszú, szűk ujjakkal, élére vasalt berakott szoknyával. Üdvözet.

Babi. A beküldött anyag nagyon szép, de semmi diszt el nem tűr, ezért csináltassa teljesen simán és disztelenül, álló gallérral, elől, áll alatt, kétoldaltól jövő, hátulmegkötött övvel, hosszú, szűk ujjakkal, elől beállított gloknival. Üdvözet.

Előfizető. Fekete posztó si-felszereléséhez kössön egy borsözöld, fehér és fekete összeállítású egészen magasznyaku pullovert, ugyanilyen sapkával és zoknival. Nagyon elegáns lesz. Üdvözet.

Legszébb és legolcsóbb DAUERWELLE-t

„ELIT” hölgyfodrász-szalón
Str. Mărășești 1. készít.

Vizondolást speciális géppel 20 perc alatt szírit. Vasondolás, hajvágás, manicure és hajfestés minden modern színben olcsón és garancia mellett.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Borsópiure leves, párolt nyelv burgonyával, gesztenyes kifli. Vacsora: Töltött tojás, sajt, tea.

KEDD. Ebéd: Burgonyaleves, töltött rostélyos, kelkáposzta, palacsinta. Vacsora: Hideghusok, tea, sajt, narancs.

SZERDA. Ebéd: Gombaleves, hirtelensült karaj, párolt káposzta, bukta. Vacsora: Kocsonya, tea.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Rizsleves, borjupörkölt, ga-

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többbe, mint szállódba egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a **Belvárosi Pensióban**

IV., Veres Pálné-uca 10., félmelet, a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

nak taft és egyéb olcsó selyem bál ruhák, de majd nem mindegyik kivétel nélkül követi a krinolinruha törvényét és szűk derékkal, de irtózatosan bő szoknyával készül.

Ha valaki azután többet szán gyermeke bál ruhájára, az a túllon kívül rozsaszín, fehér, vagy halványkék muszlinbársonyt is választhat, nem olcsó mulatság ugyan, de gyönyörű.

Minden bálruhához dukál egy kis belépő, akár prémből ami a jelen esetben rendszerint hermelin utánzatból, vagy egyéb fehér nem nemes prémből készül. Aki pedig még olcsóbban akarja kihozni, az a ruha anyagából egy kis bolerót csináltat, ami például túllból sokszorosan huzottan, fodrosan készül. A hajban virágot kell tűzni, a lábra arany, vagy ezüst cipőt.

Kedves olvasóinknak egy nagyon boldog új esztendőt kívánok.

Szőrmék legmegbízhatóbb beszerzési helye

Joanovits Antal szücs

Arad, sár. Dr. Ioan Robu 2. szám

(a megyei prefektura melletti ucca.)

ALAPITVA 1882

luska, turósrétes. Vacsora: Töltött karfiol, vaj, sajt, gyümölcs.

PÉNTEK. Ebéd: Tejeles bableves, rostonsült hal, burgonya, rizsfelúj. Vacsora: Gombástojás, sajt, vaj.

SZOMBAT. Ebéd: Husleves, marhalus tormával, lencsefőzelék, derelye. Vacsora: Részelt borjunaj, burgonya, gyümölcs.

VASÁRNAP. Ebéd: Becsináltleves, karaj egyhen sültve, tarhonya, kompót, almás- és burgonyarétes. Vacsora: Májrizzottó, uborka, délről tészta.

Menyasszonyi fá yol, koszoru és

kalap különlegességek és különleges sajtőkészítési művirágok

Dein Paula Arad, Str. Bratianu 9

Konyhatékok

Finom kocsonyas hal. Szép, friss élőhalat veszünk és kb. két kiló halhoz veszünk két szálsárgarépát, karikára vágva és ugyancsak két szálsárgarépát, három nagy fej vöröshagymát, ezt az egészet forró vízbe tesszük fel főni és ha puhára megfőtt, akkor a lábásba lerakott halra, amely szép szeletekre fel legyen vágva, ráöntjük és tesszük rá édes piros paprikát és főni hagyjuk egy jó fél órát, akkor egy nagy halastálra rakjuk és a levét ráöntjük, vigyázni kell, nehogy tulsok leve legyen, akkor kiteszük megfagyni, ha így van elkészítve, egy óra alatt teljesen meg kell, hogy fagyjon a hal. (Ne felejtjük el a halat besózni, ha már fel van szeletelve).

Gombás rostélyos. Fél kiló szép, nem túl zsíros rostélyoshoz veszünk egy kis fej vereshagymát, finomra megvágva és egy kis zsíron megpirítani, de világossárga legyen, akkor beleteszünk 15 deka szép sampiongombát, megtisztítva és jól megmosva, szép szeletekre vágva, egy csepp kis édes piros paprikát tesszünk bele és akkor a rostélyosokat tesszük rá, de előzőleg a rostélyosokat egy cseppet megvergetni a nagykés hátával és a szeleteket egy cseppet bevagdálni, hogy össze ne ugorjanak. Megdinszteljük és ha puha a hus, egy tála rakjuk és a gombát egy csepp liszttel meghintjük és egy kis vízzel, vagy levessel feleresztiük, úgy hogy egy kis szaftja legyen, akkor a húst ismét beletesszük és éppen akkor találjuk ki, ha már enni kell.

Finom májgaluska, huslevesbe. Két személyre számítva, két órával a befőzés előtt veszünk két egész tojást és jól felferjük, beleteszünk egy csepp sót, egy

csepp zsirt és egy kis zöldpetrezselymet, finomra vágva és végül egy kis áztatott zsemlyét és az átpasszírozott májat és egy kis zsemlyemorzsat és egy kis lisztet, egészen gyengére keverjük be, mert ezután megkeményedik. Ha befőztük a levesbe, lassan hagyjuk forni, kb. 10 percig.

Hormonos arcápolási módszerével feltétlen eredményt biztosít
FELTER KOZMETIKA
(Ortufay-palota.) Hajszálak, szemölcsök, pattanás, szeplők végleges eltávolítása. Olcsó tanítványkiképzés

KATHOLIKUS ÉLET

1938-BAN ARADON

Az aradi plébánia-hivatal beszámolója

Az év utolsó napján minden esztendőben az aradi római katolikus plébánia hivatal közli a születési, halálozási, esketési stb. adatokat, egyrészt, hogy a hívek tisztában legyenek a beállott változásokkal. Ezeket az adatokat most szintén közöljük, minden kommentár nélkül, mert a számok ugvis beszélnek maguktól. Ezek szerint 1938-ban az aradi plébánia területén:

1. Született 316 gyermek (tavalj 319) és pedig 149 fiu, 167 leány. Egyháziilag is törvényes volt 207, polgárilag törvényes 57, törvénytelen 52.

2. Eskettünk 189 párt (tavalj 158.) Más templomban, vagy csak polgárilag esküdt 201 pár.

3. Temetés volt: 440 (tavalj 446). Ebből gyermek: 78, felnőtt 362. A felnőttek közül szentséggel ellátva halt meg 177, szentség nélkül 185.

Dózsa Vera

Arad, P. Imp. Traian 3.

GYERMEKRUHA DIVATSZALON

Készít: Gyermek-
kabátokat, öltö-
nyöket, kaka-
pokát bébétől 16
évig a legelegán-
sabb kivitelben.

4. Az év folyamán az egyházból kitért 52 egyén, akik közül gör. keleti lett: 44, másvalású 8. Megtért: 31.

5. A szentáldozások száma az anya- és fiókegyházakban összesen 109.172 volt (tavalj 111.077.)

Az 1938. évi jótékonykodás meghatóan szép eredményre vezetett. A nehéz életkörülmények mellett is sokat áldoztak a szegény gondozására, gyermeknevelési akcióra, stb. melyben a minoriták plébániájával karöltve minden katolikus intézmény és hitbuzgalmi szervezet kivette a maga részét. Készpénzben, természetben (kenyér, ruha, lakást, stb.) a római katolikus plébánia szegényeinek iuttattak végösszegben 494.784 leit, azaz közel félmilliót

Egyéb vallásos-kulturális alapra a katolikus egyulek 103.373 leit áldoztak.

SPORT

Programot adott a jövő évre Bozgan Gheorghe, az aradi futballbíró-testület elnöke

Bozgan Gheorghe, az aradi futballbíró testület elnöke munkatársunk előtt a következőkben ismertette a testület jövő évi programját:

Azokat a ligabírókat, akik ezt megérdemlik, federal bírókká való előléptetésre terjeszti fel az aradi bíróttestület.

A gyakorló és distrikt bírók előléptetése.

Új futballbíró tanfolyam létesítése.

Azokat a futballbírókat, akik az elmúlt szezonban nem voltak aktívak, rendelkezési állományba helyezik.

A futballbírók továbbképzése téli tanfolyamon.

A nyár folyamán a játéktezők futballcsapata Temesvár, Lugos, Nagyvárad hasonló futballcsapataival mérkőzéseket fog játszani.

Január 15-én kezd meg tavaszi előkészületeit az AMEFA

A futballpályákat hótakaró fedi és a szabadtéri sportok üzésére egyelőre nincs sok lehetőség, mégis az AMEFA berkeiben már a tavaszi előkészületeken dolgoznak. Munkatársunk beszélgetést folytatott Stoffa Sándorral, az AMEFA népszerű edzőjével, aki a következőket mondotta:

— A játékosok szabadsága január 15-én véget ér és ezen a napon már meg is kezdjük a tavaszi előkészületeket, amely az első edzésen természetesen csak bemelegítő gyakorlattal fog állni. Ugy tervezük, hogy február hónapban már barátságos mérkőzéseket is játszunk. Az Olimpia, a Chinezul és a Ripensia ellen fogunk szeretelné. Új játékos szerződéséről nincsen szó, csapatunk játékosállománya Murzával erősödött meg, aki már rendelkezésünkre fog állni, viszont Dvorsákra betersége miatt egyelőre nem számíthatunk. Remélem, hogy a tavaszi szezon minden bizonyítással nagy küzdelmeiben az AMEFA-nak sikerülni fog megtartani jelenlegi elfoglalt jó pozícióját.

RÉNSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzösökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöselvel.

Információk és prospektusok a vezérképviseletnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

ARAD, Cal. Banatului 2. Telefon: 1350

BUCUREȘTI Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39—89.

FEJFAJÁSNAL GRIPPÁVAL NEURALGIÁVAL

JAWOL

Négyszáz mérkőzést vezettek 1938-ban az Aradi Futballbíró Testület tagjai

Az ország legtevékenyebb bíróttestületének egy évi munkája számokban —
Közel egy évtizede ugyanaz a vezetőség áll az aradi BT élén

Az Aradi Bíróttestület kétségtelenül az ország elismerten legtevékenyebb és legeredményesebb munkát kifejtő játéktezői alakulata. A szervezet élén már majdnem egy évtizede ugyanaz a kipróbált, kitűnő vezetőség áll Bozgan Gheorghe elnökkel az élén, amely nemcsak kifogástalanul működő játéktezői kart nevelt, hanem baráti összetartást és harmonikus együttműködést is biztosított a testület tagjai között. Bozgan Gheorghe páratlan agilitása és kollegiális szeretete olyan légkört teremtett meg az Aradi Bíróttestületben, amilyenrel kevés sportegyesület dicsekedhet. Kitűnő munkatársai vannak a népszerű elnökek: Vostinar Gheorghe testületi titkár és Marita Gheorghe pénztáros személyében, akik lankadatlan buzgalommal és ügyeszeretettel kezelik a testület dolgait. A bizottsági tagok: Burdan Nicolae és Oprita Chirita, valamint a póttagok: Darázs István és Macean Nicolae a hetenkénti bíróküldéseknél végeznek nagy tapintatot igénylő, elismerésreméltó munkát. Ez a testület, amelynek 50 tagja van, tehát az

Gábor Ferenc 4:14, Gombos Gh. Petre 8:15, Kradigaty Ivan 4:5, Lutai Mircea 14:16, Mara I. Iosif 10:16, Marienut Aurel 7:10, Milancovici Ilie 13:15, Musca M. Petru 9:13, Vagalau Traian 10:18, Weinberger István 5:10, Vancea Ioan 2:2.

Február 26-án startol a B. liga is

București. A nemzeti bajnoki bizottság legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy nemcsak az A) ligában, hanem a B) divízióban is már február 26-án megindulnak a tavaszi idény küzdelmei. A B) liga nyugati csoportjában ezen az első fordulón a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra:

Rovine Grivlța—Unirea MV Craiovan, Mineur—Craiovan Lupényban, CFR Simeria—CAMT Piskin, CAO—Soimii Nagyváradon, Vulturii—Jiul Lugoson.

Rádiók

Az összes világmárkák raktáron!
Kedvező részletfizetésre kaphatók.

Technica Universal A. Mátyás

Str. Braianu 11. Főpostával szemben.

országban egyike a legnépesebb bíróttestületnek, az 1938. évben a maga nemében páratlanul nagy tevékenységet fejtett ki. A testület tagjai közül tizenketten (1) vezettek divíziós mérkőzéseket (A- vagy B-liga), összesen pedig nyilvános mérkőzésen 430 alkalommal vezettek mérkőzést, 367 ízben pedig határbírók voltak. Ezek a számok mindenél jobban dicsérik az Aradi Bíróttestület hatalmas munkáját.

Alant adjuk számszerűleg a testület tagjai által vezetett mérkőzések számát, valamint a határbíráskodásokat és megjegyezzük, hogy az első szám a vezetett mérkőzéseket, a második pedig a határbírói szereplés számát jelenti:

Szövetségi bíró: Crăznic Eugen dr. 2:—.

Ligabíró: Bozgan Gheorghe 3:—, Burdan Nicolae 25:16, Ciorogariu Iustin 14:5, Darázs István 15:14, Höhn György 16:4, Ipsilante Gheorghe 6:2, Marita Gheorghe 10:3, Macean Nicolae 21:3, Muntean Stefan 11:2, Pálffy Gyula 22:2, Vostinar Mihai 6:—, Vulpe Iosif —:—.

Disztribútor: Ardelean Ilie —:—, Adamovici Dusan 4:14, Chiral Augustin 6:4, Cristea Constantin 3:3, Czégka Tibor 2:1, Fock Ambrus 15:16, Goicea Jonel 9:1, Husztk Ferenc 16:3, Kalmár Tibor 5:4, Karlich József 7:9, Kubick Ernő 2:2, Manea Dumitru —:—, Oprita Chirita 18:16, Pfeiffer László 16:10, Polareczky János 16:14, Sasu Gheorghe 8:9, Schneider Gyula 14:16, Tomi Liviu 8:2, Ugrin Vichentie 1:—, Vatiuan Titus dr. 3:1.

Gyakorlóbíró: Ardelean Ioan 11:22, Barta Károly 4:12, Barbu Gheorghe 16:11, Ciupuliga Petru 5:10, Dorin Virgiliu 4:2, Dudas Dumitru —:—.

Ugyar úgy! KAPABÓL!

A kanadal Trall Smoke Eaters jégkorong-csapata 11 ezer néző előtt a német jégkorong válogatott ellen mérkőzött és hatalmas fölényrel 8:0 (5:0, 1:0, 2:0) győzött.

A csehszlovák Kladno csapata Afrkában turázik és első mérkőzésén az RU Algr ellen 3:1 arányban, a Gallia ellen pedig 7:0 arányban győzött. Az RU Algr vezet jelenleg az algr bajnokságban.

A Hált-serlegért folytatott jégkorong-küzdelmet a német bajnok SC Rlesersee nyerte a budapesti BKE csapata előtt, míg a harmadik helyen a Zehlendorfer Wespen végzett.

Szabó Miklós, a kitűnő magyar középtávfutó, meghívást kapott az amerikai atletikai szövetségtől az amerikai fedettpályaversenyeken való részvételre. Szabó Miklós előbb nem akarta elfogadni a meghívást és inkább Berlinben akart versenyezni, utóbb azonban meggondolta magát és valószínűleg mégis áthajózik az amerikai versenyekre.

— A „Hellas” sportklub vigalmi bizottsága felkéri a klub tagjait, hogy sziveskedjenek január hó 1-én, vasárnap délelőtt 12 és 1 óra között a klubházban megjelenni s egyben sziveskedjenek a meghívó-igénylésüket is bejelenteni.

Ujévre NAPTÁRAK

IRODABERENDEZÉSEK
PRAKTIKUS IRODASZEREK

MÉLYEN LESZALLITOTT ÁRAKON

MAX MOLNÁR & Co.

PAPIROSARUHAZA, ARAD

A SZINHAZ FOBEJARATAVAL SZEMBEN (v. BOHUS-PALOTA)

Ujabb felvilágosítások a személyzeti táblázatok benyújtásáról

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában már közöltük, hogy az összes kereskedelmi és iparvállalatok január 31-ig kötelesek táblázatot benyújtani személyzetükről az iparfelügyelőségnek. A bejelentést ugyanolyan táblázaton kell eszközölni, mint az elmúlt évben, egyben pedig névszerint fel kell tüntetni, hogy 1938. év folyamán kiket bocsájtottak el és kiket alkalmaztak. Felhívják az érdekeltek figyelmét arra a körülményre, hogy a legszigorubbán járnak el azon vállalatok ellen, akik hamis adatokat tüntetnek fel vagy pedig nem töltik ki az összes rovatokat. Román állampolgároknak csak azok tüntethetők fel, akik ezt a minőségűket okmányyszerűen tudják igazolni. Azok esetében, akiknek állampolgársága felülvizsgálat alá esett, fel kell tüntetni azt is, hogy az 1938. évi törvény alapján elismerték állampolgárságukat vagy pedig, hogy állampolgársági felülvizsgálatuk ügye jelenleg milyen állapotban van.

Kivéteft képeznek azok a vállalatok, ahol az alkalmazottak száma ötön alul van és az összes alkalmazottak, valamint a tulajdonosok román állampolgárok. Így tehát azok a vállalatok, ahol akár a tulajdonos, akár valamelyik alkalmazott nem lenne román állampolgár, kötelesek mindenképpen személyzeti kimutatást készíteni és az iparfelügyelőségen benyújtani. Az aradi iparfelügyelőségre az Arad és hűvömegyei vállalatok nyújtják be kimutatásukat.

Színház

Ujlesztendei jóhangulata érdekében cselekszik, ha elfőn ma a színházba

Kitünő hangulatban köszöntötték az új esztendő mindazok, akik tegnap éjfélok a színházban tartózkodtak. A szilveszteri kacagóest minden egyes száma szenzációs volt és olyan jó hangulatot varázsolt a nézőtérre, hogy mindenki lelkes kacagással köszöntötte az új esztendőt. Ma délután 3 órakor a színtársulat megismétli a szilveszteri nagy kabaré minden egyes számát és ezzel mindenkinek módjában áll az új esztendő első napjához méltó hangulatban várni a jövő fejleményeit.

Délután 6 órakor és este 9 órakor szenzációs újdonsággal szolgál a társulat. Ez alkalommal kerül először színpadra Aradon a „Nincs szebb, mint a szerelem” című remek újdonság, amely szellemes szövegével és cselekményével, kellő romantikával izeseit jeleneteivel és végül fűlbemászó zeneszámaival viharos tetszést fog aratni. Az újdonság a befentesek véleménye szerint alaposan igénybe fogja venni a közönség nevetőizmait. A társulat tagjai lelkesen készültek a premierre és a közönség olyan előadást kap, amely minden vonatkozásban megállja a helyét.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Vasárnap délután 3 órakor: A szilveszteri kacagóest megismétlése. — Este 6 és 9 órakor: „Nincs szebb, mint a szerelem”. (Újdonság, itt először).

Hétfő: Nincs előadás.

Kedd: „Udvari páholy”. (Kovács György utolsó aradi bucsufelélése).

Szerda: Nincs előadás.

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: Délután 3 órakor: „Nincs szebb, mint a szerelem”. — Este 6 és 9 órakor: „Madam Bajazzo”. (Bemutató).

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem, édesanyámk, nagyanyámk, dédanyámk

Farkas Andrásné

szül. Riszdorfer Ida

temetésén résztvettek, koporsójára koszorút és virágot helyeztek és ezáltal bánatukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet

Farkas András és az egész
gyászoló Farkas-család

Megkezdődtek az Astra-gyár új kollektív szerződésére vonatkozó tárgyalások

Az aradi munkafelügyelőségen Pacuraru Octavian munkafelügyelő elnöke alatt megkezdődtek az Astra-gyár új kollektív szerződésére vonatkozó tárgyalások. Eredetileg a munkások két csoportja két külön emlékiratot nyújtott be az új kollektív szerződés tervezetére vonatkozóan, de később a második csoport is magáévá tette az első csoport által benyújtott emlékiratot, úgy hogy a tárgyalások ennek alapján indultak meg. Ebben a munkások annak alapján kérik a fizetések megállapítását, hogy hány éve dolgoznak mint szakmunkások. Ezenkívül azt kérik, hogy a vállalat adjon a munkásoknak 6 százalék remunerációt a tiszta hasznóból.

A vállalat igazgatóságának megbízottja a tárgyalások során közölte, hogy a gyár a fizetések emeléséhez a jelenlegi körülmények között nem járulhat hozzá. A munkások képviselői viszont azt hangoztatták, hogy az általuk kért fizetésemelés még mindig nem éri el az 1928—29. évi színvonalat. Végül is abban állapodtak meg, hogy kedden délelőtt újabb tárgyalást tartanak, amikor a kollektív szerződés tervezetét pontról-pontra megvitatják.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Feleségemtől, szül. Bócsa Ilonától különváltan élek 1938. január 1 óta (12 hónapja) érte semmi nemü anyagi felelősséget nem válllok.

7755

Schindgel György.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, JANUÁR 1.

București, 9.55: Vallásos óra. I. Harangszó. II. Istentisztelet közvetítése a patriarchatu templomból. 12: Vegyes zene gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei: O'Neill, Henderson, Mayer, Massenet, Popy, Joh. Strauss. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13-10: Déli hangverseny gramofonlemezek. 14: Stroe és Vasilache vidám negyedórása. 14-15: A déli hangverseny folytatása. 15-20: Valeriu Magureanu előadása a földművesek számára. 15-35: A Nelu Busuioczenekar népies tánc- és énekszámokat ad elő. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18-02: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. 19-05: Gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Rimsky-Korjakov, Delibes, Mendelssohn, Chabrier. 19-40: Alexandru Grozuta énekszámokat ad elő. (Serhan, Filaret, Barbu, Emil Montia, Brediceanu). 20: Zenés kabaré. 20-30: Előadás az elmúlt évről. 20-45: A Petrica Motoi-zenekar hangversenye. Éttermi közvetítés. 20-30: Operettrészletek gramofonlemezek. 22—24: Szórakoztató zene.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9-15: Harangok újévi üdvözlője. (A Genf. Rádió Unió rendezésében.) 9-40: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Római kath. istentisztelet. 12-20: Evangélikus istentisztelet. 13-25: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13-35: Operaházi Zenekar. Szünetben kb. 14-15: Márai Sándor újévi köszöntője. 15: Hanglemezek. 16: Mezőgazdasági felőra. 16-45: „Felvidéki-est” az I. számú regőscsoport előadásában. Utána: Felvidéki indulók hanglemezeiről. 17-30: Bártfa. 18: Pertis Jenő cigányzenekara. 19: A nevető külföld. (Felolvasás.) 19-30: Géczy Fazekas Klára zongorázik. 20-05: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 20-25: Petőfi-versek. 20-50: Rádióegyeleg. Operettrészletek. Utána kb. 22-40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Jazzzenekar. Közben 23-30: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0-10: Hanglemezek. 1-05: Hírek.

Budapest II. 12-15: Cigányzenekar. 16: Hanglemezek. 19: Kernács Pál hegedül. 19-30: Tabi László csevegése. 20-10: A rádió szalonzenekara. 21-25: Az önarckép. 22: Hírek.

Kassa. 9—12.10: Azonos Budapest I. műsorával.

12-15: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai székesegyházból. 13-10: Kassa város polgármesterének újévi köszönete. 13-25—18: Azonos Budapest I. műsorával. 18: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. Kb. 18-20—1-15: Azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ, JANUÁR 2.

București. 6-45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13-10: Déli hangverseny. A Victor Predescu-zenekar játéka, Petre Gusti énekszámival. 14-10: Hírek. 14-30: A hangverseny folytatása. 15-10: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18-02: Hangverseny. Közreműködnek: Ion Murcioiu, N. Dugaru, Elena Galin. 19: Az egészségügyi feladatok megvalósítása. (I.) Előadja: dr. I. Apostolescu, egészségügyi vezérfelügyelő. 19-15 Kamarazene. 19-40 Az elmúlt év sporteseményeinek ismertetése. Radu Vasilescu előadása. 20-15: A rádió zenekarának a hangversenye. Vézényel: Th. Rogalski. 21: Az elmúlt színházi év ismertetése. Dem. Teodorescu előadása. 20-15: Mozart-ciklus. „Bastien és Bastienne”, opera I felvonásban. 22: Sport. 22-15: Radu Mihail zongora hangversenye. 22-40: George Cocea gordonkázik. 23: Hírek. 23-15: Éttermi zene közvetítése. 23-45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7-45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11-20: Egy felvidéki új lap közleményei 1875-ben. Felolvasás. 11-45: A gazdag Mexikó szegény népe. Felolvasás. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13-10: Cigányzenekar. Kb. 13-30: Hírek. 14-20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14-30: Az I. honvédegyezred zenekara. 15-35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17-15: A rádió diákfelőrája. 17-45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Jazzzenekar. 19: Világgazdasági áramlatok. 19-30: A magyar nyelv tisztaságáért. 19-35: Saskó Hilda énekel. 20-05: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 20-25: Pátiria-hanglemezek. 21-15: Móra Ferenc elbeszélései. 21-40: Elfelejtett régi magyar indulók. 22-40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Cigányzenekar. Közben kb. 23-30: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0-10: Szalonötös. 1-05: Hírek.

Budapest II. 19-35: Német nyelvoktatás. 20-30: Felolvasás. 21: Hanglemezek. 22: Hírek. 22-20: Uray Margit magyar nótákat zongorázik.

Kassa. 12-10: Az ifjuságnak. 12-30: Hanglemezek. 12-40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16-30: Azonos Budapest I. műsorával. 16-30: Borodina Cserkasszkaja orosz románcokat énekel. 16-50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17-10: A 21. honvédegyezred zenekara. Közben 17-45—18: Azonos Budapest I. műsorával. 18-20: Magyar fiúk a cseh hadseregben. 18-40: Művészlemezek. 19-10: Ruszin karácsonyi népszokások. 19-30—1-15: Azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, JANUÁR 3.

București. 6-45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13-10: Déli hangverseny. 14-10: Hírek. 14-30: A hangverseny folytatása. Áriák és kettős operákból. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Giordano, Puccini, Ferály, Wagner. 15: Különféle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18-02: Műszaki üzenetek. 18-17: Népdalok. Zenekari kísérettel énekl: Atena Petrescu. 19: Az egészségügyi feladatok megvalósítása. (II.) Előadja: dr. I. Apostolescu, egészségügyi vezérfelügyelő. 19-15: A Th. Sibiceanu zenekar hangversenye. 20: Az elmúlt év iskolai szempontból. Az előadást tartja Petre Andrei, nemzetnevelésügyi miniszter. 20-15: Különböző hangszerek gramofonlemezek. 21: Az elmúlt év a tudomány szempontjából. Felolvasás. 21-15 Szimfónikus hangverseny. 22: Hírek. Sport. 22-15: A szimfónikus hangverseny folytatása. 22-50: Hírek. 23-05: Éttermi zene. 23-45: Hírek a külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7-45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11-20: Mátyás király budai palotája. (Felolvasás.) 11-45: Téli sportruhák. (Felolvasás.) 13: Déli hang-

szó, időjárásjelentés, 13.10: A rádió szalonze- nekara, 13.30: Hírek, 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 14.30: Cigányzenekar, 15.35: Hírek, 16: Árfolyamhírek, 17.10: Asszonyok tanácsadója, 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18: Thaly Kálmán egye- temi magántanár előadása, 18.30: Dalárda, 19.15 Vály Nagy Géza verseiből ad elő, 19.30: A ma- gyar nyelv tisztaságáért, 19.35: Káliz Jenő zongorázik, 20.05: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven, 20.25: Votisky Alice magyar nótákat

énekel, kísér Sáral Elemér cigányzenekara, 21.10: A felszabadítók, Hangjáték, Utána kb. 22.10: A 2. honvédegyalgezer zenekara, 22.40: Hírek, időjárásjelentés, 23: Melles Magyar Vo- nós négyes, 23.30: Hírek német és olasz nyelven, 23.45: Hanglemezek, 24: Hírek angol és fran- cia nyelven, 1.05: Hírek, Budapest II, 18.45: Mezőgazdasági félóra, 19.35: Francia nyelvoktatás, 20.05: Cigányzenekar, 20.25: A drágakövek, 21.10: Katonazene, 22: Hi- rek.

Kassa, 12.10: Operetttrészetek, 12.30: Vig versek, 12.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák s ruszin nyelven, 13-16.30: Azonos Budapest I. műsorá- val, 16.30: Kamarazene, 16.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven, 17.10: Ma- gyar nóták hanglemezeiről, Közben 17.20: Lauschi mann Ottó előadása, 17.45-22.05: Azonos Bu- dapest I. műsorával, 22.10: Cigányzenekar, Köz- ben 22.40-23: Azonos Budapest I. műsorával, 23.30-1.15: Azonos Budapest I. műsorával.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Egyedülálló vidéki, idősebb kishivatalnok keres olyan egyedülálló nőt, aki szerény igények mellett vezesse háztartását Al- lás azonnal elfoglalható. Cim a kiadó- ban. 7758

Inkasszó, bizalmi, raktárnoki állást vál- lal keresztény uriember. 300.000 garan- cia. Cim a kiadóban. 7766

Iskolázott és ipart végzett sofför, aki a kereskedelmi és akvizíciós munkákban is jártas, állást keres. Választ „Intelligens” jelígre a kiadóba. 144

Fiatal mindenes szobaleány hosszú bizo- nyítványokkal ajánlkozik. Cim a kiadó- hivatalban. 149

Perfekt német-magyar gyors- és gép- írónő, ki románul jól tud, állást keres. Megkereséseket „Megbízható” jelígre a kiadóba kér. 130

Városi színház közelében

Emeletes masszív ház nagy uccal front- tal, teljes alapincézés, 10 lakással és üz- lettel, 120 ezer jövedelemmel, áron alul 875 ezer. Cal. Aurel Vlaicu magas föld- szintes új uriház, 3 szobás, előszobás, fürdőszobás lakás, cserépkályhák, eszlin- geni redőnyök, 400 négyzetméteres nemes gyümölcsös, 325 ezer. B. Reg. Ferdinand mellett villanegyedben magastűdszintes új villa, 4 szobás összkomfortos lakás- sal, 1x1 szobás urilakással, kerttel, ne- mes gyümölcsfákkal, 650 ezer. Belváros főutvonalan emeletes masszív ház, nagy pincével, 10 darab 2 és 3 szobás, fürdő- szobás lakás, 120 ezer jövedelem. 1 mil- lió. Reg. Ferdinand mellett emeletes 2 éves új villa, 2 és 4 szobás összkom- fortos lakásokkal, 1 millió 150 ezer. Fő- térre nyíló legforgalmasabb uccában eme- letes, jókarban levő ház 2 és 4 szobás, fürdőszobás lakásokkal, üzlethelyiségek- kel, 1 millió 100 ezer. Bul. Carolon és Gen. Dragalina-n földszintes és emeletes új villák, 720 ezer, 1 millió, 1 millió 700 ezer, 1 millió 850 ezer teljes árakban. Belvárosban emeletes teljesen jókarban levő ház, 6 darab lakás, fürdőszoba le- szállított árban 840 ezer. Földes-palota mellett magasföldszintes ház, 7 darab la- kás, parketta, fürdőszoba, 100 ezer jöve- delem 1 millió 50 ezer. Fehér Kereszt közelében emeletes 2 éves új villa, 2 és 3 szobás, összkomfortos lakásokkal, 200 ezer jövedelem, 2 millió 250 ezer. — Belváros centrumában emeletes új ház, 1, 2 és 3 szobás, összkomfortos laká- sokkal, 1 millió 750 ezer. — Piac köze- lében földszintes ház, 5 lakás, forgalmas üzlettel, 350 ezer. — Ugyanott földszintes ház, 7 lakás, 48 ezer jövedelem, 375 ezer. — Ugyanott kéttüccára nyíló masz- szív ház, 54 ezer jövedelem, 440 ezer. — Ugyanott magasföldszintes ház, 10 bérlémény, 80 ezer jövedelem, 575 ezer. — Belvárosban téglaház, nagy "ccafront tal, 2 lakással, telekkertben 230 ezer. Fenti házakon kívül bé-, magánházak nagy választékban.

Haász ingatlaniroda
Arad, Eminescu-ucca 20-22.

ALKALMAZÁST NYER

Nevelőnt, román, francia tudással azon- nalra keresek. Cim a kiadóban. 7627

Perfekt szobaleány 1-re felvétetik. Cim a kiadóban. 7649

Nyugdíjas férfi (nem idős) agilis és meg- bízható, állandó foglalkozást nyerhet éj- jel működő iparüzemnél. Ajánlatokat „Becsülletes” jelígre a kiadóhivatal to- vábbit.

Fogtechnikus, ki kautsuk- és fémmun- kában alapos jártassággal bír, felvétetik. Cim a kiadóban. 138

Jó bizonyítvánnyal rendelkező középko- ru önálló házvezetőnő két személy mel- lé felvétetik. Cim a kiadóban. 132

OKTATÁS

Latin, görög, román órákat ad érette- gített fiatal ember. Cim a kiadóban. 7756

Tangóharmonikát (akkordeon) gyorsan és könnyű metódussal tanít zeneszerző. Tanuláshoz hangszer kölcsönzők. Strada Baritiu 29. 141

ÜZLET

Egy 34 év óta biztos megélhetést nyújtó **üzletház** korlátlan italméréssel Gáiban, beteg- ség miatt eladó, vagy bérbeadó. Cim a kiadóban. 7757

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb hely- én egy különbejáratu üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Két szobából álló helyiség, varrodának. Irodának alkalmas, kiadó. Cim a kiadó- ban.

Keresztény ur házaspár cserépkályhás butorozott szobát keres, esetleg teljes ellátással. „Sürgős” jelígre a kiadóba. 7751

Keresztény ur asszony nappal intézetben levő gimnazista leányával butorozott szobát keres, esetleg saját részére tel- jes ellátással „Január 15.” jelígre a ki- adóba. 7750

Kétszobás, fürdőszobás lakás, garconla- kásnak is alkalmas, központban, azon- nalra kiadó. Cim a kiadóban. 7743

Iroda- és raktárhelyiség azonnalra ki- adó. Cim: Str. Soarelui 7. 7747

Szép butorozott szoba fürdőszobával, csak férfi részére kiadó. Str. Consisto- rului 24., II. em. 7749

Különbejáratu, elegáns butorozott szo- ba fürdőszoba használatra kiadó. Bul. Reg. Maria 8., II. balra, Megtekinthető 1-4. 7759

Kettő- és ötszobás, erkélyes, modern la- kások kiadók. Str. Eminescu 30. 7765

Ötszobás, előszobás lakás azonnalra ki- adó. Str. Cloşca 9. 7768

Piaţa Catedralei 1. sz. alatt háromszo- bás, fürdő- és előszobás emeleti lakás kiadó. Bővebbet a házmesternél. 143

Str. Greceanu 5. sz. alatt háromszobás, erkélyes, teljesen modern urilakás ki- adó. Bővebbet a házfelügyelőnél. 142

Tisztviselő, vagy hasonló elfoglaltság- gal bíró szolid hölgy lakótársnót keres kényelmes villájába egyedülálló, fiatal özvegyasszony. Cim a kiadóban. 131

Világos, tágas üzemi, vagy műhelyhelyi- ség, valamint száraz raktárak kiadók. Reusz. Bulev. Regele Ferdinand 55. 136

VETEL - ELADÁS

Nemes prémet keresek női bundabélsé- nek. Cimeket a kiadóba kérek.

Eladók használt háztartási és ruházati cikkek, könyvek, kották, márványlap stb. Cim a kiadóban.

Brillánkövölt, ékszereit, ezüstleit, ér- tékelt megveszi Hartmann Kálmán ék- szerész, minorita-palota. 7282

Perzsabunda, jó állapotban, középtermet- re eladó. Str. Mărăşesti 59., Kovács. 7744

Középtermetre való, majdnem új szmo- king eladó. Megtekinthető naponta dél- előtt. Cim a kiadóban. 7748

Lokomóbil (gőzkazán) 10-es, megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 7742

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, brilliáns- köveket, szőnyegetek vesszek sürgő- sen megbízom részére.

Nagy választékban kaphatók

modern ebédők, háló, keleti és bel- földi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zálogkölcsonöket közvetitünk

a timişoarai zálogházba, előlegzet nyújtunk.

Zalogcéduláját megvesszük!

Tempo bizományi-üzlet, Fischer Ell- palota.

INGATEAN

Eladó 100.000 leiért háromszobás magán- ház, 200 négyzetgöl telekkel. Str. A. Barseanu 4. szám, 3-as autobus. 7767

KÜLÖNFELEK

3 hónapos, fajtisza pocokfogó kutyá- mat állapotbarátnak ajándékoznám. Cim: Str. Virgil Hctaran 25. 134

Fehér Kereszt nagyszálloda,

Központi fűtés, hideg-meleg víz, legtisztább! Hánapos- szobák meglepően alacson kiadók.

ARAD,
Tel.: 11-46.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
A vevőinek, ismerőseinek és barátainak
TRANSILVANIA KEFEGYÁR
tulajdonosa:
Sztumorey Henrik

HATSCHKEK

Ingatlanforgalmi iroda
Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott!)
előnyös ajánlatok:

3.200 ezer: kéteemeletes, modern, nagy frontra épült bérház, közel a városháza- hoz, 3 nagy, 3 középnagy összkomfortos lakás, 7 üzlet, 10 százalék hozam. — 2.500 ezer: földérti sarokház, 4 üzlet, 5x3 szobás, fürdőszobás, 2 kislakás, nagy te- lek, 265 ezer hozam. — 2.400 ezer: a Corso mellett 10 lakásos, modern bérház, jó lakásosztás, jó hozam. — 2.200 ezer: Luther-templomhoz közel emeletes sarokház, nagy telek, 14 bérlé- mény, 260 ezer hozam. — 1.200 ezer: bel városi emeletes, üzletes sarokház, 1x3, 1x3, 1x2 szobás, elő, fürdőszobás lakás, kert. — 1 millió: városigethez közel üzletes bérház, 4x2, 7x1 szobás, teljes lakás, pince, 400 öl gyümölcsös. — 120 ezer hozam. — 850 ezer: színházhoz kö- zel üzletes, emeletes bérház, 1x4, 2x2 szobás, fürdőszobás lakás, parkett, jó hozam. — 780 ezer: Minorita-palotához közel félemeletes, háromlakásos, fürdő- szobákkal, nagy kert, kedv. fiz. felt. — 625 ezer: Urania-hoz közel emeletes át- járóház, 4, 3 és 2 szobás, fürdőszobás lakások, nagy pince és kert, jó hozam, kedv. fiz. felt. — 600 ezer: földérti üzlete- ház, több kisebb bérlémény, beépíthető telek. — 560 ezer: Iancu-tér táján üzle- tes sarokbérház, pince, közművek, 84 ezer hozam. — 550 ezer: ugyanott eme- letes, 5 bérléményes, 1x3 szobás, elő, fürdőszobás lakás, 300 öl telek, feltéte- lekkel. — 500 ezer: központhoz közel alapincézett üzletes ház, 11 bérlémény, fürdőszobák, 62 ezer hozam. — 450 ezer: központhoz közel emeletes, üzletes sa- rokház, 1x3, 2x2, 1x1 szobás, teljes la- kás, pince, jó hozam. — 420 ezer: köz- ponthoz közel emeletes, üzletes, 400 ezer: Catedralei-térhez közel, részben új 2x2, 3x1 szobás lakás, több műhely, jó hozam. — 380 ezer: városigethez kö- zel, részben új üzletes sarokház, pin- ce, közművek, 48 ezer lei hozam. — 325 ezer: II. kerületben ket- tős telekre épült nagy bérház, igen kedv. fiz. felt., jó jövedelem. — 300 ezer: Sagu na-ut mellett magasföldsztes új ház, 1x3, 2x1 szobás lakások, pince, nagy kert, 10 százalék hozam. — 280 ezer: állomás és Astra-gyár között, földuton, sarokház, el- felezhető telekkel, telekárban. — 250 ezer: Saguna-uton elfelezhető 250 öl te- lekkel háromszobás ház, telekárban. — 230 ezer: Kogălniceanu-ucca mellett új, alapincézett, háromlakásos bérház, für- dőszobákkal, pince, mosókonyha, essig- rollók, kert. — 220 ezer: belvárosi eme- letes, háromlakásos alapincézett, össz- közművek, jó hozam. — 200 ezer: Bul. Reg. Ferdinandhoz közel sarokház. 24 ezer hozammal, telekárban. — 195 ezer: marosparti magasföldsztes, új kétszobás villa, átvehető 70 ezer kölcsönnel együtt. — 170 ezer: Iancu-térhez közel négyla- kásos, 15 ezer hozammal, igen kedv. fiz. felt. — 160 ezer: rendőrséghez közel kétszobás, közművekkal. — 130 ezer: földuton, 6. sz. autobusjárat mellett két- lakásos téglacserép ház, 300 öl gondo- zott gyümölcsöskerttel, bankteherrel együtt. — Telkek a belvárosban is. — Földek. — Szállók. — Kölcsön betábla- zásra. 7766

Hirdessen
az „Aradi Közlöny”-ben

Legujabb jelentéseink:

Willer József dr. Gafencu külügyminiszternél

Bucurestiből jelentik: Willer József dr. volt magyarpárti képviselő szombaton délelőtt kihallgatáson jelent meg Gafencu külügyminiszternél, akit melegen üdvözölt külügyminiszterrel történt kinevezése alkalmából.

Willer József dr. előterjesztést tett a külügyminiszternek a romániai magyar kisebbség helyzetéről. Gafencu rendkívül barátságosan fogadta Wil-

ler dr.-t és őszinte érdeklődést tanúsított a kisebbségi probléma iránt. Willer József dr. — mint azt az Aradi Közlöny bucurestij munkatársa előtt kijelentette, — azzal az érzéssel távozott a minisztertől, hogy az valóban szíven viseli az országban élő kisebbségek ügyét és komolyan kívánja a függőben levő kérdések rendezését.

Mussolini Chamberlain elé terjeszti az olasz gyarmati követeléseket

és a spanyol helyzet megoldását kéri

Londonból jelentik: A Daily Mail római levelezője érdekes részleteket közöl Chamberlain római megbeszélésének várható programjáról. A lap szerint a római tanácskozások során Mussolini miniszterelnök a spanyol kérdés elintézését fogja szorgalmazni a következő módon: Francoéknak meg kell adni a hadviselői jogokat. Biztosítékot kell szolgáltatni arra, hogy sem Franciaország, sem pedig a többi nagyhatalom nem segítik többé Barcelonát. Garantálni kell a nagyhatalomnak azt is, hogy semmiféle bolsevista kormányt nem ismernek el a Földközi-tenger partvidékén. Ezután fogja előterjeszteni Mussolini az olasz gyarmati követeléseket, amelyek már ismeretesek.

A Daily Mail értesülése szerint Mussolini miniszterelnök nem akarja felkérni Chamberlain miniszterelnököt a Párisban való közvetítésre.

csupán azt akarja rábizni az angol kormányelnökre, hogy baráti tanácsokat adjon Párisban.

Londonból jelentik: A Daily Mail úgy tudja, hogy Mussolini a Franciaország ellenes olasz követeléseket a következő négy pontban fogja ismertetni Chamberlain angol miniszterelnökkel annak római látogatása során:

1. A tuniszi olaszok polgári jogállásának szabályozása.

2. Rendelkezés az Addisabeba—dijbuti vasútvonal etiopiai szakaszával.

4. Részvétel a Szezei csatorna igazgatásában.

Olasz diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Mussolini miniszterelnök Chamberlainra bizza, hogy a neki legjobbnak látszó tanácsokat adja Párisban.

Németország egyenlő számu tengeralatti flottát akar Angliával

London. (Rador.) A német kormány azon hivatalosan bejelentett kérelmére, hogy a tengeralattjárók ügyében Anglia ismerje el az egyenlőség elvét, jelentik, hogy csütörtökön rendkívül utazott Berlinbe Cummingham helyettes admirális, a haditengerészeti vezérkar alfnöke Dankwerts kapitány és Bell parancsnok kíséretében. A németek részéről Raeder admirális és Schnewing helyettes admirá-

lis vesznek részt a tárgyaláson.

Hír szerint a jövő hét elején tér vissza az angol küldöttség Londonba, hogy a Berlinben lefolytatott tárgyalások eredményét közöljék. Német beavatott körökben úgy tudják, hogy a Balti tengeri helyzetre való tekintettel, kérte Németország a tengeralattjárók számának fel- emelését.

Chamberlain: Anglia ma erősebb, mint 1938. elején volt

Lloyd George bizik abban, hogy 1939. boldogabb lesz, mint 1938. volt

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök egy üléshez telefonon intézett üzenetet és ezeket mondotta:

— A lezáruló év a nyugtalanságok esztendeje volt az egész világ számára és hálásnak kell lennünk, hogy sikerült fenntartani a békét és hogy Anglia 1938. év végén minden tekintetben sokkal erősebb, mint az év elején volt. Remélhető, hogy az újév nemcsak békésebb, hanem boldogabb év lesz mindenkire nézve. A kormány minden lehetőt el fog követni, hogy azzá tegye.

Lloyd George nyilatkozatot tett az újságírók előtt. Kijelentette, hogy a súlyos politikai helyzet ellenére az 1939. év valószínűleg boldogabb lesz, mint az előbbi volt.

— Meggyőződésem — mondotta, — hogy a demokrata államok vitalitása és energiája a szabadság eszméit, továbbá az államok és az egyén jogait a végső fokon biztosítani tudja. A szabadságot védelmező államok erkölcsi és fizikai ereje legvüri az emberiség ragadozó ösztöneit, amelyek manapság egyre erőbben mutatkoznak.

Óriási arányu légi ütközet a spanyol fronton

Páris. A spanyol harcterekekről érkezett jelentés szerint a köztársaságiaktól nemrég elhódított Granadilla felett szombaton délelőtt óriási légi ütközet folyt le. A köztársaságiak hetven repülőgénnel álló rajja jelent meg a városka felett. A repülőraj nagy magasságban repült, majd hirtelen

lecsapott és megkezdte a bombázást. A nemzetiek gépei hamarosan felemelkedtek a levegőbe és megkezdtek a támadók üldözését. Nemzeti torrás szerint az összeütközés során 10 köztársasági repülőgépet tettek harcképtelenné.

Szilveszter!

Vidáman temették az 1938-as Ó-esztendőt...

Ó-esztendő utolsó napján Aradváros egész társadalma vidáman készült temetni az 1938-as évet: az üzletekben nagy forgalom volt, — csemegét, italt és újévi meglepetéseket vásároltak. A „szépítő-üzemek“ a fodrászok, kozmetikai szalonok zsufolva voltak, a hölgyek csak előjegyzéssel tudták biztosítani, hogy ezen a vidám éjszakán, amely az 1939-es esztendőre virrad, még hódítóban, szebbek legyenek... Az Ó-esztendő utolsó napján hópihéek szállodtak és hófehér lepel takarta be a várost — gyönyörűsége halotti lepel a vidáman meghalt 1938-as esztendőnek...

A behavazott városban ezen a napon különösen képen megváltoztak a hölgyek: az új divat parancsához híven élénk színű „kápisonok“ borították a szőke és barna fejeket, talán azért, hogy a fodrászok remekművét tönkre ne tegyék a vidáman táncoló hópihéek?...

Aradon az Ó-esztendő utolsó újévi éjszakáján számtalan bál, mulatság volt, amelyek kivétel nélkül a következő esztendőig tartottak. Csak a behavazott világra terülő rózsaszínű hajnal vetett véget a vidám temetésnek, amidőn az 1938-as évet a múlt mélységébe ejtették.

Az aradi kávéházak zsufoldásig megteltek ezen az éjszakán. A város társadalmának minden rétege képviselve volt az éjszakai mulatóhelyeken, ahol vérszandító jazz-muzsika szó mellett reggelig táncolt az Ó-esztendőt temető közönség. Pohár-csengés, pezsgőpalackok durrandása jelezte az éjfél órákat, amidőn megkezdődött az Újév!

Szilveszter éjszakáján Aradon számtalan mulatság és bál volt. Hiába voltak zsufoltak a kávéházak, hiába tartottak annyi házimulatságot, mulatni vágyó ember bőven jutott a különböző társadalmi egyesületek és sportegyletek által rendezett mulatságokra is. Minden szilveszteri bálon a legremekebb hangulat uralkodott.

A CAA—AAC sportegylet szilveszteri vacsordát rendezett a klubhelyiségében, ahol reggelig tárcoltak a klub tagjai és vendégei. A Mures—Maros evezőegyletben is hangulatos zártkörű mulatság volt és az aradi Tornaegyesület klubhelyiségében ugyancsak a beköszöntő reggel vetett véget a táncnak. Az aradi Kornett-vendéglő összes helyiségében a Titanus sportegylet rendezett remekül sikerült mulatságot.

A Református Otthonban a Férfiszövetség tartotta meg hagyományosan jó hangulata szilveszterestjét, a Mossóczy-telepi Katolikus Körben és a Ségai római katolikus Népszövetség rendezésében a Tiroli-vendéglőben tartottak még kitünően sikerült szilveszteri mulatságot, ahol számosan várták meg az Újesztendő felvirradását...

Súlyos autószerencsétlenség érte László Fülöp fiát

Londonból jelentik: László Fülöp, a nemrég elhunyt világhírű festőművész második fia feleségével együtt súlyos gépkocsi baleset áldozata lett. Londonból New Markenbe utaztak tegnap este azon a gépkocsin, amelyet a fiatal László maga vezetett. Az uton eddig ismeretlen módon összeütközött kocsijuk egy szembejövő autóval. László felesége, született Warden bárónő azonnal meghalt, őt magát pedig súlyos sérülésekkel a chambridgei kórházba szállították.

Svájc egymilliárdos fegyverkezési programja

Bernből jelentik: Svájc komolyan készül a háborúra. Az egymilliárdos nagy fegyverkezési programot lázas sietséggel hajtják végre és már felállították a négy különleges tanácsot, amely háború esetén:

1. Svájc ellátásáról.
2. A hadianar zavartalan működéséről.
3. A netalán fellépő munkahiány pótlásáról.
4. A hadianvag szállítás lebonyolításáról fog gondoskodni. A négy hivatalt háborus gazdasági központ fogja irányítani.